

Ruimtelijke onderbouwing

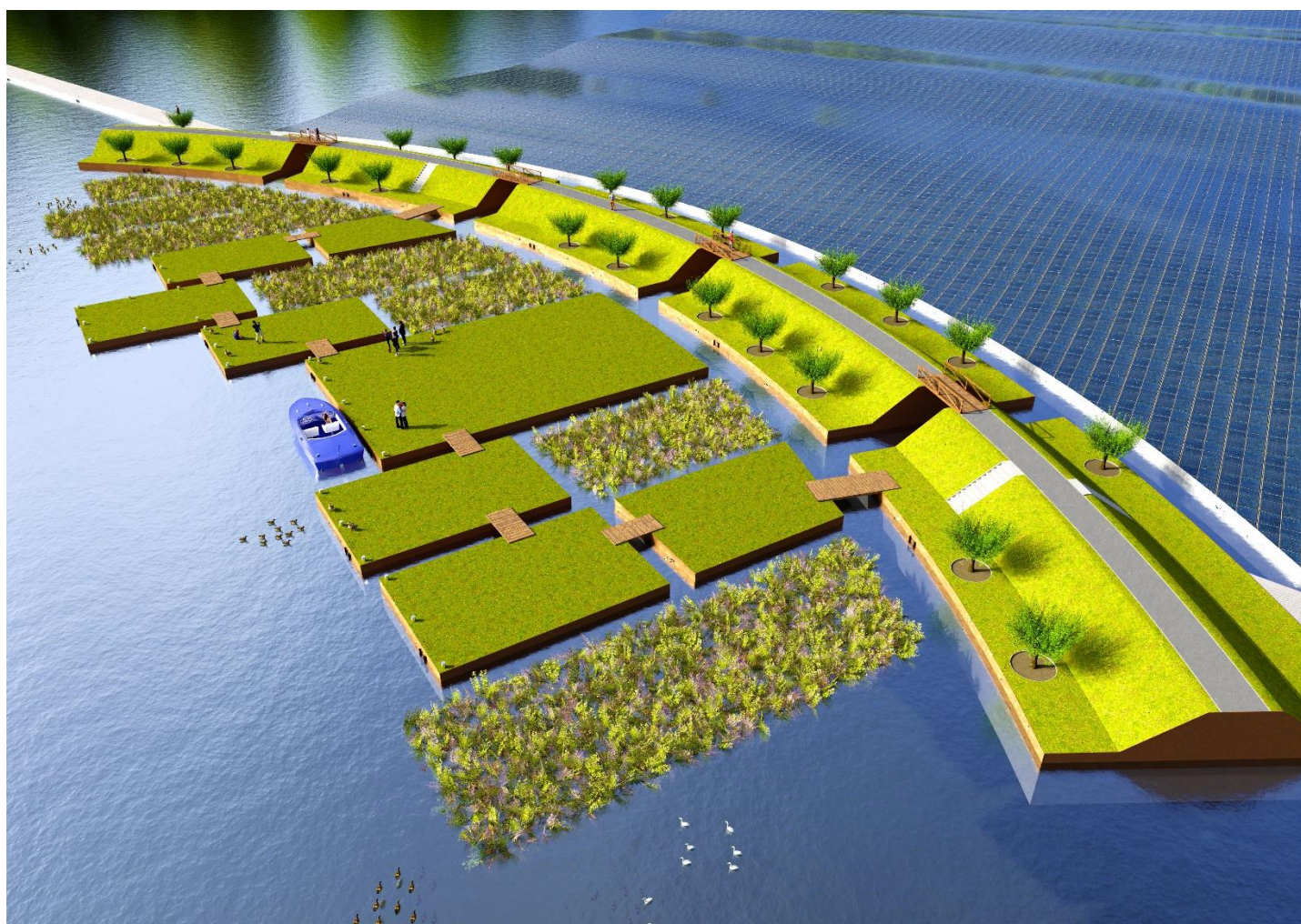
Drijvend Zonneveld, Lingemeren

Gemeente Buren

K3 Delta

Datum: 28 maart 2019

Projectnummer: 180297

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Ligging en begrenzing van het besluitgebied	3
1.3	Vigerende regelingen	4
1.4	Leeswijzer	5
2	Het project	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Toekomstige situatie	12
3	Beleid en regelgeving	20
3.1	Europees beleid	20
3.2	Rijksbeleid	20
3.3	Provinciaal beleid	23
3.4	Gemeentelijk beleid	27
3.5	Conclusie	30
4	Haalbaarheid van het project	31
4.1	Milieueffectrapportage	31
4.2	Geluid	32
4.3	Bedrijven en milieuzonering	33
4.4	Externe veiligheid	34
4.5	Luchtkwaliteit	34
4.6	Bodem	37
4.7	Natuur	38
4.8	Water	49
4.9	Golfhoogteberekening	41
4.10	Oeverstabiliteit	42
4.11	Archeologie	43
4.12	Cultuurhistorie	44
4.13	Verkeer en parkeren	45
4.14	Duurzaamheid	46
5	Uitvoerbaarheid	47
5.1	Economische uitvoerbaarheid	47
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	47

Bijlagen

1. Ecologische beoordeling
2. Notitie golfhoogteberekening
3. Onderzoek stabiliteit oevers

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

K3 is bezig met de ontwikkeling en realisatie van de Lingemeren, een gebied waarin met name water, natuur en recreatieve functies gelegen zijn. Voor deze ontwikkelingen is in 2013 het bestemmingsplan 'Lingemeer 2' vastgesteld. Destijds bestond het voornemen om rondom de Zijveling, vanuit noordelijke richting, een schiereiland te creëren.

Nu bestaat echter het voornemen om een drijvend zonneveld, drijvende eilanden en loopsteigers te realiseren. Deze ontwikkelingen waren ten tijde van het bestemmingsplan nog niet voorzien. Op grond van het geldende bestemmingsplan zijn deze ontwikkelingen niet geheel mogelijk.

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) biedt de mogelijkheid voor het bevoegd gezag om, ondanks de strijdigheid met het bestemmingsplan, toch een omgevingsvergunning te verlenen voor de ontwikkeling. In artikel 2.12 onder lid 1 wordt omschreven dat de omgevingsvergunning slechts kan worden verleend indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en dat de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Deze ruimtelijke onderbouwing heeft als doel om het voorliggende initiatief inzichtelijk te maken, aan te tonen dat deze aansluit bij de huidige beleidskaders en om de ruimtelijke en maatschappelijke haalbaarheid te onderbouwen.

1.2 Ligging en begrenzing van het besluitgebied

Het besluitgebied omvat een deel van het Lingemeer, een deel van de voormalige weg de Zijveling en een deel van de gronden ten westen van deze weg die momenteel nog bestaan uit landbouwgronden. De landbouwgronden worden, evenals de gronden daaromheen waar ontgronding al heeft plaatsgevonden, ontgrond en ontwikkeld tot het nieuwe meer: de Blauwe Kampse plas.

Op navolgende afbeeldingen is de globale ligging en begrenzing van het besluitgebied aangegeven.

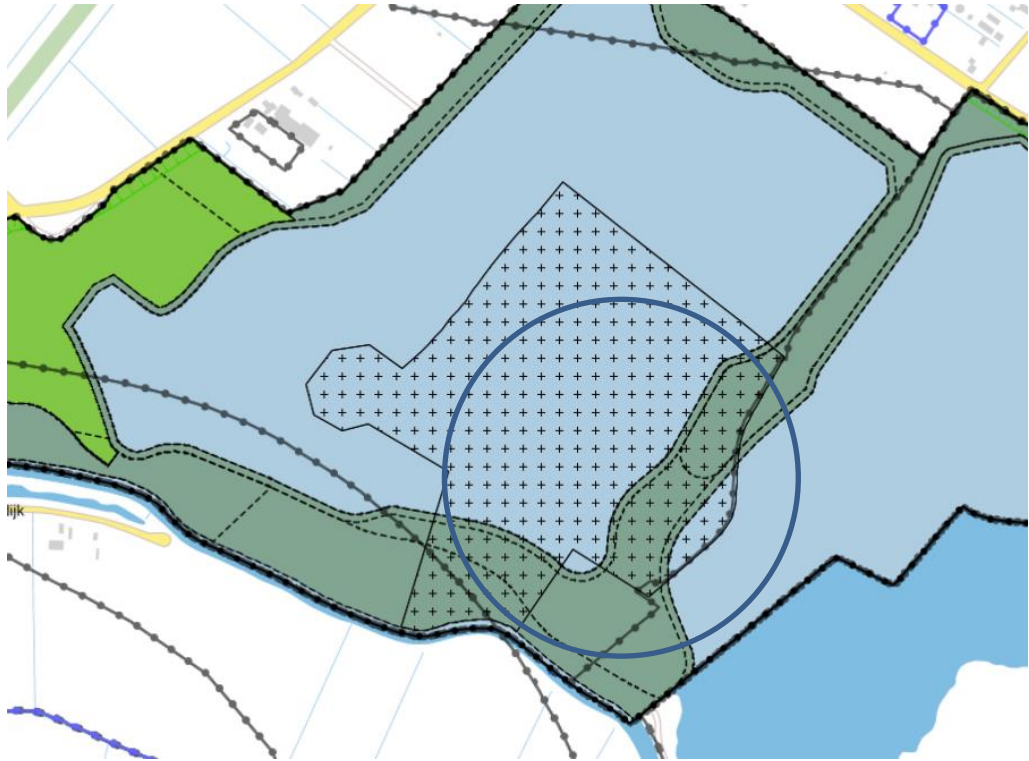
Luchtfoto met globale aanduiding besluitgebied in blauw (bron: Arcgis)

1.3 Vigerende regelingen

Op dit moment geldt voor het besluitgebied het bestemmingsplan 'Buitengebied, Lingemeer 2'. Dit bestemmingsplan is op 1 oktober 2013 door de gemeenteraad van Buren vastgesteld. Het besluitgebied heeft hierin de hoofdbestemmingen 'Water' en 'Natuur'. Binnen de bestemming natuur gelden nog de functieaanduidingen 'specifieke vorm van bedrijf – ontgroning' en 'specifieke vorm van verkeer – recreatieve voet- en fietspaden'. Daarnaast geldt er de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie'.

De ontwikkeling van de drijvende eilanden en de loopsteiger is mogelijk op gronden met de bestemming 'Natuur', waar de drijvende eilanden en de loopstijgers grotendeels op zijn voorzien. Het drijvend zonnenveld en een deel van de drijvende eilanden zijn geprojecteerd op gronden met de bestemming 'Water' en zijn binnen deze bestemming niet mogelijk. Op het aspect archeologie wordt nader ingegaan in paragraaf 4.11.

Aangezien de voorgenomen ontwikkeling niet geheel mogelijk is op grond van het geldende bestemmingsplan, dient hiervan gemotiveerd te worden afgeweken. Voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet hierin.

Uitsnede geldende bestemmingsplan 'Lingemeer 2' met globale aanduiding besluitgebied

1.4 Leeswijzer

Deze ruimtelijke onderbouwing bestaat uit vijf hoofdstukken. Na het inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de huidige en toekomstige situatie van het besluitgebied. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van het ruimtelijke beleidskader van de verschillende overheden waaraan het project moet voldoen. Hoofdstuk 4 bespreekt de haalbaarheid voor wat betreft de omgevings- en milieuaspecten. De economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid komen aan bod in hoofdstuk 5.

2 Het project

2.1 Huidige situatie

2.1.1 Omgeving

Landschap

Het landschap waarin het projectgebied zich bevindt is voor een belangrijk deel gevormd door de rivieren (Rijn, Waal, Linge). Het rivierengebied heeft een oost-west gerichte structuur met rivieren, uiterwaarden, dijken, oeverwallen en kommen. In de omgeving van het gebied wordt deze oost-west structuur gevormd door de stroomruggen en de Linge met zijn dijk.

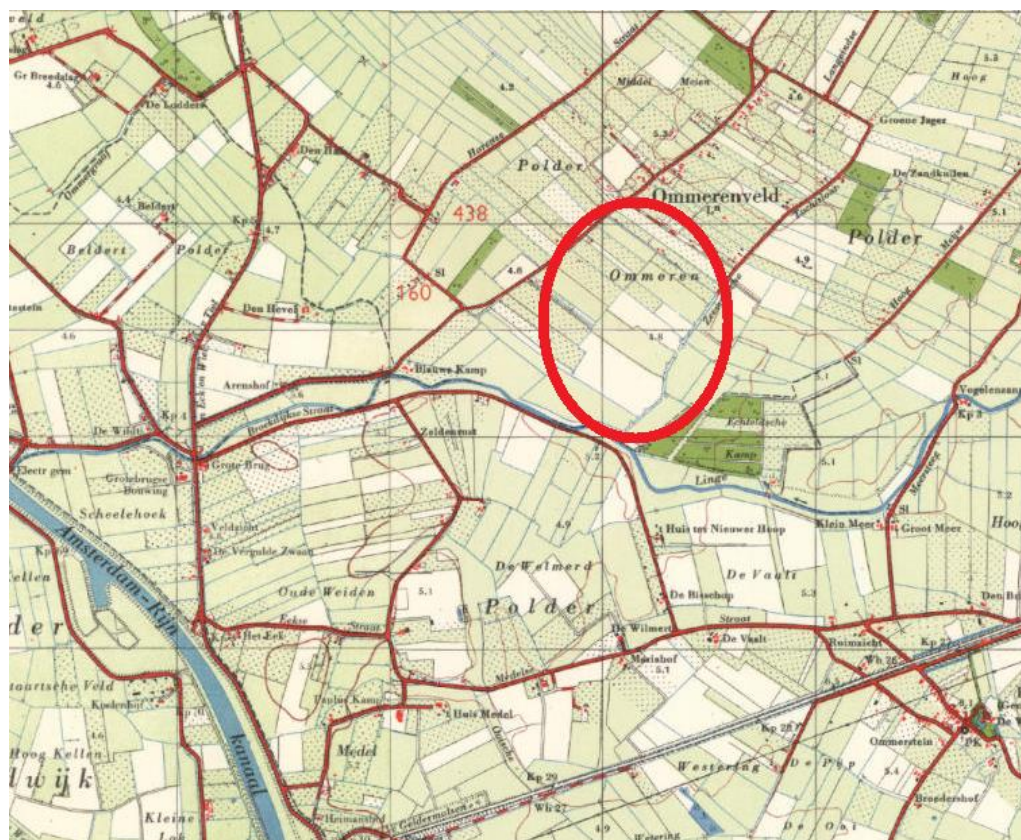
Er zijn ook elementen die deze landschapsstructuur doorkruisen. Het Amsterdam-Rijnkanaal die van noordwest naar zuidoost loopt is een element die de bestaande landschapsstructuur doorsnijdt. Aan de zuidzijde van het projectgebied is het groot-schalige bedrijventerrein Medel gelegen. Ook de waterplassen van De Beldert, het Lingemeer met de daarbij ontwikkelde woningbouw, en de in aanleg zijnde Blauwe Kampse plas passen niet vanzelfsprekend binnen de landschapsstructuur van de stroomruggen.

Wateren

De ontgrondingsmeren die nu zo typerend zijn voor het landschap waren voor de tweede helft van de jaren '60 van de vorige eeuw nog niet aanwezig en zijn sindsdien in fasen ontwikkeld en uitgebreid. Waar het wateroppervlak in de vorm van meren sindsdien is toegenomen zijn de sloten en smalle watergangen tussen agrarische kavels grotendeels drooggelegd. In de tweede helft van de vorige eeuw is het Amsterdam Rijnkanaal verbreed terwijl het verloop van de Linge in het gebied grotendeels ongewijzigd is gebleven.

In de tweede helft van de jaren '60 is er ter plaatse van het huidige Lingemeer een deel van de gronden bij de Echteldse Kamp ontgrond. Hiermee ontstond een klein meer grenzend aan de noordelijke oever van de Linge. Pas voorafgaand aan de ontwikkeling van de woningen aan het Lingemeer eind jaren 90 zijn de ontgroningen uitgebreid. Het verloop van de weg De Zijveling ten westen van het huidige Lingemeer, is sindsdien vrijwel ongewijzigd gebleven.

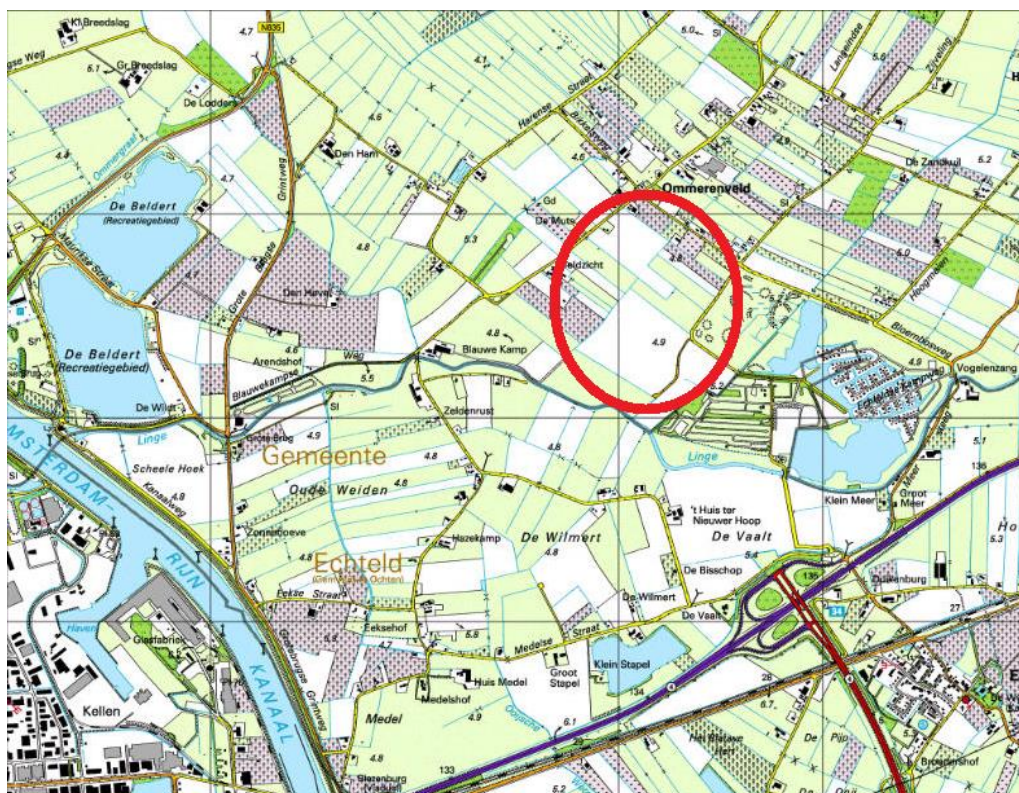
Ter plaatse van de toenmalige landbouwgronden van De Wildt zijn er in 1977 ontgrondingswerkzaamheden uitgevoerd, waarbij er een waterplas ontstond met een vergelijkbare grootte van de waterplas bij de Echteldse Kamp. Sindsdien is de waterplas uitgebreid door zandwinning en is een deel van de gronden aan de overzijde van de Mauriksestraat eveneens ontgrond voor zandwinning. Sinds eind jaren '90 worden beide wateren aangeduid als 'De Beldert'. In de actuele situatie is het deel ten westen van de Maurikseweg in gebruik als recreatief gebied.

Historische kaart 1966 (bron: Topotijdreis.nl)

Historische kaart 1977 (bron: Topotijdreis.nl)

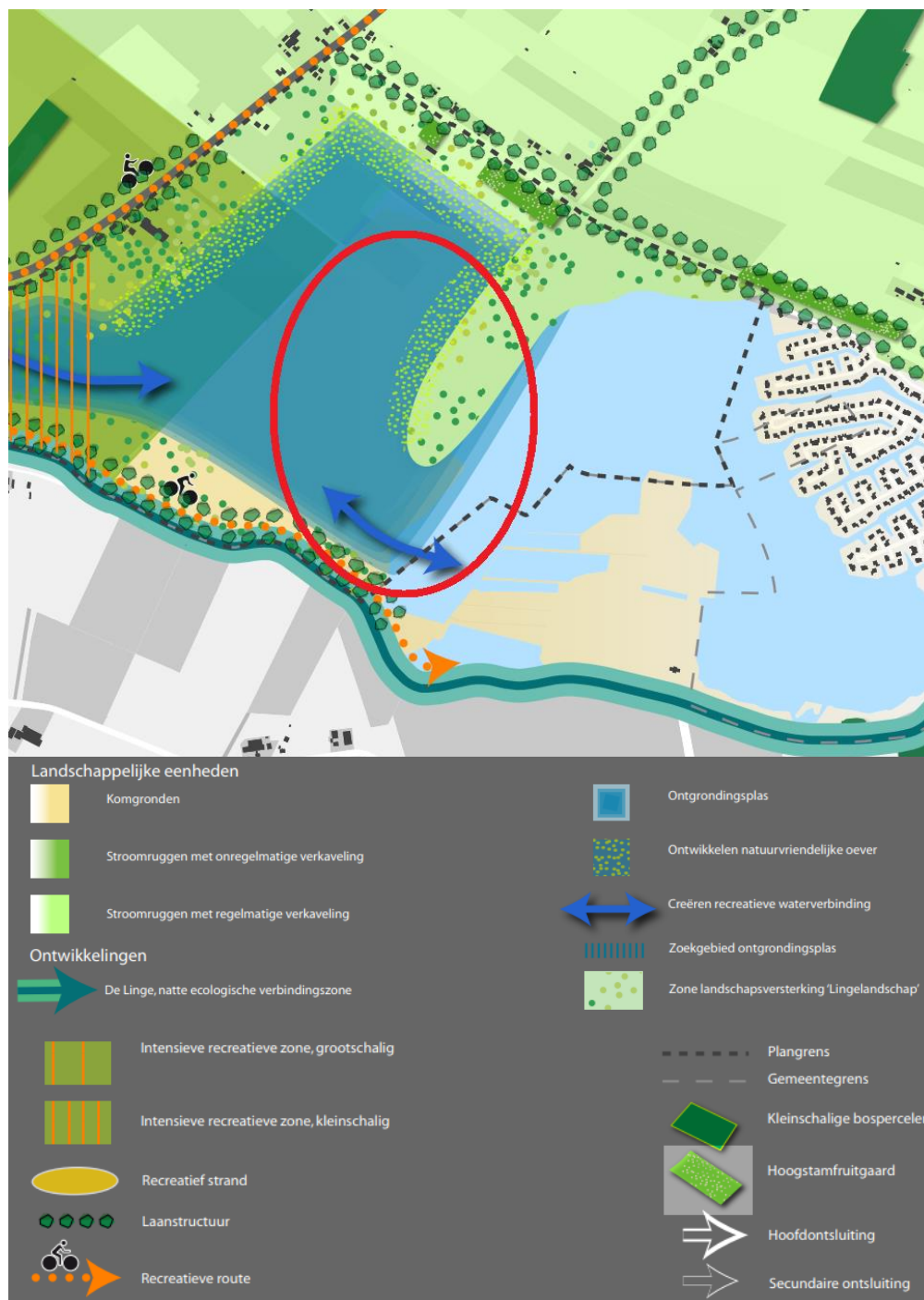
Historische kaart 1998 (bron: Topotijdreis.nl)

2.1.2 Ontgrondingen Lingemeer en Blauwe Kampse plas

Planologische basis: de structuurvisie en het bestemmingsplan

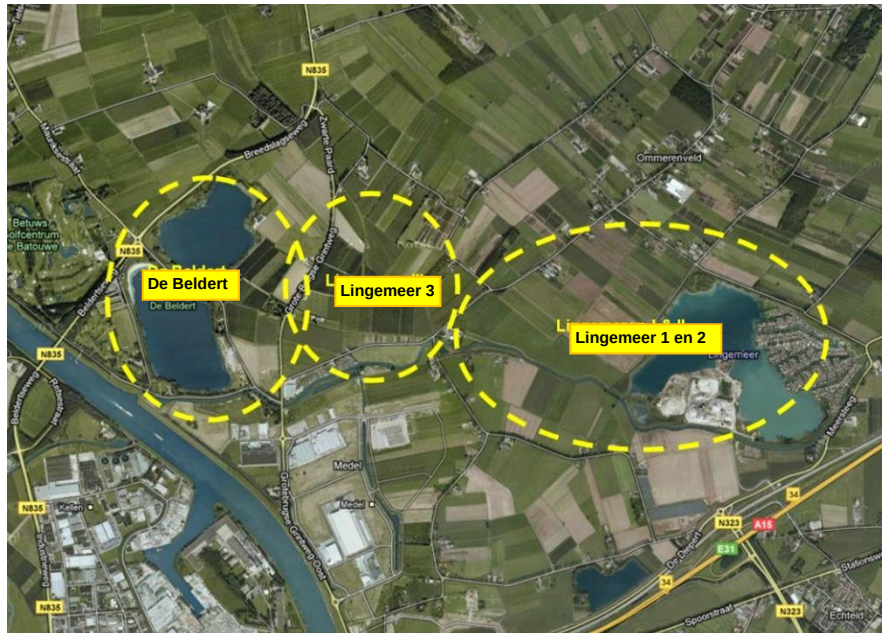
K3 Delta is al enkele jaren bezig met de ontwikkeling van het gebied van de toekomstige Blauwe Kampse Plas en de gronden rondom de Zijveling tot een recreatieve zone met veel water, natuur en nieuwe landschappelijke kwaliteiten. Deel van het ontwikkeltraject is de ontgroning van de Blauwe Kampse plas, voorheen Lingemeer 2 genaamd, en de herinrichting van de gronden rondom de Zijveling. Om de ontgrondingen en ontwikkeling van het gebied mogelijk te maken is in 2013 het bestemmingsplan 'Buitengebied, Lingemeer 2' vastgesteld.

Voorafgaand aan het bestemmingsplan was K3 Delta al in gesprek met de gemeente over de ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied. Aanleiding hiervoor waren de ambities die K3 had voor de ontwikkeling van het gebied tussen de Beldert en het Lingemeer. K3 was voornemens om beide meren ruimtelijk met elkaar te verbinden door de aanleg van twee nieuwe meren, Lingemeer 2 en 3, te realiseren middels zandwinning. In de Structuurvisie Buren waren voor het gebied al grootschalige recreatieve doeleinden voorzien, maar K3 Delta wilde met de nieuwe meren en ontwikkelingen rondom de oevers het gebied met aanvullende kwaliteiten ontwikkelen. Hierover is in 2010 met de gemeente overeenstemming bereikt, waarna de gemeente in 2012 de Structuurvisie Lingemeren heeft vastgesteld. De afbeelding op de volgende pagina toont een uitsnede van de visiekaart met het schiereiland dat werd voorzien ter plaatse van de Zijveling. De verbinding tussen de noordelijke en zuidelijke oever, in de vorm van de Zijveling, zou daarmee komen te vervallen.

Uitsnede visiekaart Structuurvisie Lingemeren met globale aanduiding besluitgebied.

De Structuurvisie Lingemeren, tezamen met de daarvoor opgestelde planMER staan ten grondslag aan de plannen zoals deze in het bestemmingsplan staan omschreven. Vanuit het planMER is er een voorkeursalternatief ontwikkeld voor de ontwikkeling van het hele grondgebied waar de structuurvisie betrekking op heeft. In dit gebied staat de ontwikkeling van de Lingemeren centraal, waarin natuurontwikkeling met recreatieve mogelijkheden en hieraan voorafgaand een ontgronding centraal staan. De afbeelding op de volgende pagina toont de ligging van de meren ten opzichte van elkaar. Het projectgebied bevindt zich in de cirkel Lingemeer 1 en 2.

Ligging deelgebieden ten opzichte van elkaar in 2013 (bron: Bestemmingsplan Lingemeer 2)

Voorkeursalternatief

Onderstaande afbeelding toont het voorkeursalternatief dat middels het bestemmingsplan is voorzien van een planologisch-juridisch kader. Zoals daarop is te zien was er een opstelling van eilanden voorzien die onderling werden verbonden. Sinds de uitwerking van de Structuurvisie Lingemeren en het voorkeursalternatief is de opgave om te komen tot een CO²-neutrale bedrijfsvoering en de duurzame toepassing van primaire grondstoffen een grotere rol gaan spelen. Zo is er in 2017 een landschappelijk ingepast zonnepanelenpark (veldopstelling) gerealiseerd aan de zuidkant van de toekomstige Blauwe Kampse Plas (Lingemeer 2).

Voorkeursalternatief uit bestemmingsplan 'Buitengebied, Lingemeer 2'

Voorliggend project is een nadere uitwerking van het voorkeursalternatief, waarin een bijzondere invulling is gegeven aan de uitdagingen van nu, waaronder de wens om te komen tot een CO²-neutrale bedrijfsvoering, passend binnen de uitgangspunten van de Structuurvisie Lingemeren.

Het uitgangspunt van de structuurvisie waarin is voorzien van een verbinding of doorsteek tussen de meren blijft bestaan. Het project voorziet in de aanleg van drijvende eilanden. Hierdoor blijven de meren met elkaar in verbinding staan. Daarnaast is in het project uitvoering gegeven aan een recreatieve waterverbinding door de realisatie van een trekpuntje waardoor van het ene meer naar het andere meer gevaren kan worden. Ook blijft de mogelijkheid bestaan om via het schiereiland en de drijvende eilanden een rondje om één meer te lopen. Tot slot zal in voorliggend plan ook worden voorzien in de aanbreng van flauwe oevers aan de zuidkant van de plas en wordt er ingezet op drijvend groen. Beide elementen sluiten aan bij het versterken van de natuurwaarden conform het voorkeursalternatief van de structuurvisie.

Onderhavig project geeft invulling aan het voorkeursalternatief van de Structuurvisie Lingemeren, waarbij een unieke beleving met oog op extensieve recreatie en natuur wordt toegevoegd. In de paragraaf 2.2 wordt de beoogde toekomstige situatie omschreven.

2.1.3 Huidige situatie van het besluitgebied

De voormalige Zijveling, een deel van de voormalige agrarische gronden ten westen daarvan en een klein deel van het Lingemeer ten oosten van de Zijveling behoren tot het besluitgebied. De gronden ten westen van de voormalige Zijveling worden omgevormd tot de nieuwe Blauw Kampse plas.

Het projectgebied bevindt zich in het ontwikkelgebied van het Lingemeer en de in aanleg zijnde Blauwe Kampse Plas. Het huidige Lingemeer is ontstaan door de winning van zand en grind. Als onderdeel hiervan is destijds de woonwijk in het noordoostelijke deel van het Lingemeer ontwikkeld. De voormalige weg de Zijveling vormde de scheiding tussen het Lingemeer en de Blauwe Kampse Plas. Deze laatste is sinds 2014 in uitvoering. Een deel van de toekomstige plas is reeds gerealiseerd.

Ten behoeve van de verwerking en de afvoer van het vrijkomende zand wordt gebruik gemaakt van de verwerkingsinstallatie aan de zuidelijke oever van het Lingemeer. Deze installatie is verbonden met de drijvende zandzuiger. Het opgezogen zand wordt getransporteerd naar de verwerkingsinstallatie middels een transportleiding. Deze leiding drijft op het water.

Luchtfoto vanuit oostelijke richting met de voormalige Zijveling en het te ontgronden deel daarachter.

2.2 Toekomstige situatie

2.2.1 Aanleiding

Sinds het oorspronkelijke ontwerp zoals toegelicht in de vorige paragraaf is K3Delta ingehaald door technieken en maatschappelijke uitdagingen van vandaag de dag. Hierbij zijn de opgave om te komen tot een CO²-neutrale bedrijfsvoering en de duurzame toepassing van primaire grondstoffen een grotere rol gaan spelen.

Vanuit dit perspectief is er in 2017 een landschappelijk ingepast zonnepanelenpark (veldopstelling) gerealiseerd aan de zuidkant van de toekomstige Blauwe Kampse plas (Lingemeer 2). Deze installatie is gekoppeld aan de zandzuiger om deze te voorzien van duurzame energie. Om ook de elektrische installatie, die in gebruik is om het zand te verwerken en de omgeving te voorzien van duurzame energie wil K3Delta graag een drijvend zonneveld realiseren.

Met het drijvende zonneveld en het bestaande zonneveld zal de gehele zandwinning binnen de Lingemeren CO²-neutraal zijn. Echter heeft K3Delta ervoor gekozen om de landschappelijke inpassingen van de drijvende zonnepanelen niet enkele functioneel te ontwerpen. Ten behoeve van de kwaliteit in het gebied, is er gezocht naar een ontwerp dat de omgeving kwalitatief versterkt en tevens een nieuwe (kunstzinnige) vorm van een energielandschap laat zien.

Het drijvende zonneveld wordt in samenhang ontwikkeld met drijvende eilanden en loopsteigers ter plaatse van de voormalige loop van de Zijveling. Deze ontwikkeling als geheel vormt een nadere uitwerking van de originele inrichtingsplannen met kwalitatieve en duurzame verbeteringen. De ontwikkeling wordt op de volgende pagina nader toegelicht. Voor de overzichtelijkheid worden de planonderdelen afzonderlijk toegelicht. De afbeelding op de volgende pagina toont de ontwikkeling als geheel.

Projecttekening met het drijvende zonneveld aangeduid als blauwgrijs vlak.

2.2.2 Projectbeschrijving op onderdelen

Drijvende eilanden

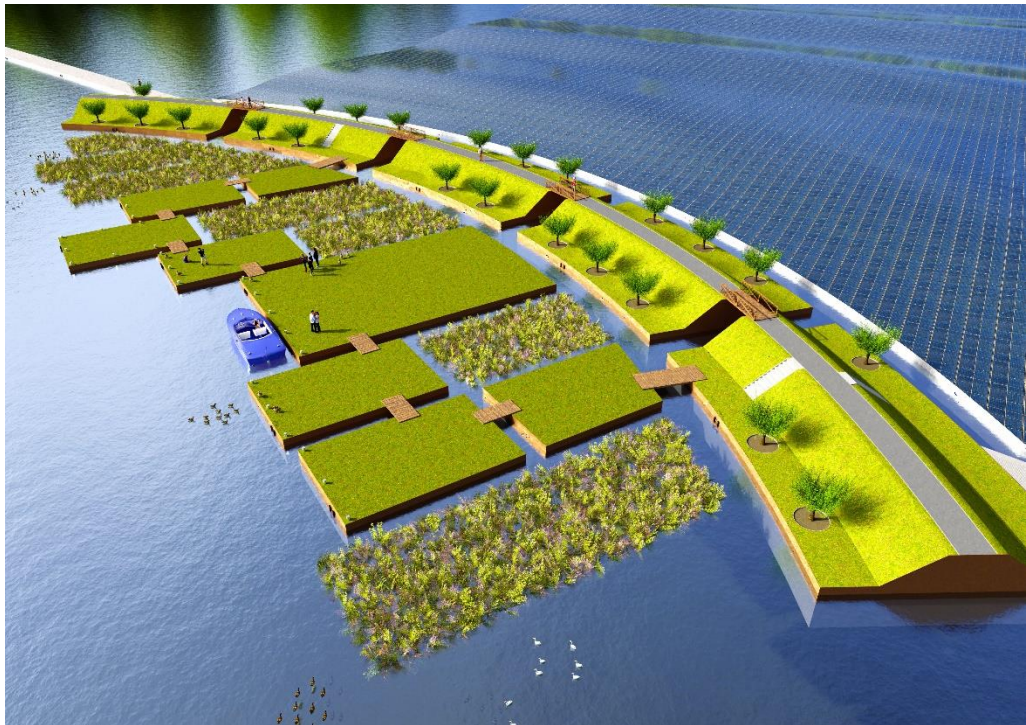
Om de verantwoorde en toekomstbestendige inrichting van het gebied, naast het drijvende zonneveld, kracht bij te zetten wordt er een drijvend Hollands landschap ontwikkeld. Dit is vertaald in drijvende eilanden en dijklichamen met een groene inrichting die zijn vormgegeven als het oude Hollandse polderlandschap, wat voorheen ook een 'energielandschap' was. Door dit drijvend te realiseren, reageert K3Delta op het dreigende stijgende waterpeil en een nieuwe manier om deze uitdaging leefbaar aan te gaan.

Het definitieve ontwerp (DO) voor de drijvende eilanden is inmiddels afgerond. Door middel van het DO, het programma van eisen, moodboards, beplantingsplan en materiaalvoorkeuren, is deze uitgewerkt naar een technisch ontwerp (TO). In het technisch ontwerp is op detailniveau invulling gegeven aan de uitwerking van het definitieve ontwerp. Dit betreffen constructietekeningen waarin alle elementen, het drijvende wandelpad, de houten loopsteiger, de drijvende eilanden, de drijvende dijken en het pontje zijn uitgewerkt. De materiaalkeuzes zijn hierin opgenomen. Hieronder een nadere toelichting op het ontwerp.

Structuur

Het project voorziet in een drijvende ringdijk bestaande uit vijf drijvende dijklichamen. De dijklichamen worden, op ongeveer vijf meter afstand van elkaar, met elkaar verbonden met dijkbruggen en liggen in het verlengde van de loopsteigers zoals op onderstaande afbeelding is te zien. Deze gelijkvormige dijklichamen vormen het centrale deel van de drijvende eilanden en het drijvende zonneveld. Elk dijklichaam heeft een oppervlakte van circa 400 m².

De drijvende ringdijk fungeert als een wandelpad dat uitzicht biedt over het nieuwe energielandschap; de drijvende zonnepanelen die al golvend naar de dijk toe 'stromen'. Vanuit hier kan een deel van de drijvende eilanden worden bereikt. De drijvende eilanden worden uitgevoerd in variërende grootte en vorm.

Drijvende eilanden en dijklichamen (kwartslag gedraaid naar rechts)

Invulling

Het ontwerp zal de gebiedseigenheid van de omgeving tonen. Dat betekent dat er gebiedseigen planten worden toegepast en er accenten worden toegepast zoals olifantenpaadjes, landelijke hekwerken en lokaal toegepaste materialen voor de (loop)bruggen. De afbeelding op de volgende pagina toont impressie van (een deel van) de drijvende eilanden en de drijvende dijklichamen.

Impressie drijvende dijklichamen en eilanden

De dijklichamen krijgen de uitstraling van een Oud-Hollandse dijk. Op de dijklichamen wordt een looppad gerealiseerd die in verbinding staat met de loopsteiger. De overige delen krijgen een groene invulling. Aan de voet van de dijken zijn traditionele bomen, passend in een nat polderlandschap, voorzien zoals knotwilgen, zwarte els en lijsterbes. De afbeelding op de volgende pagina toont een sfeerbeeld dat als referentie kan worden gebruikt.

Referentiebeeld met knotwilgen

De drijvende eilanden krijgen een groene invulling die doet denken aan de Hollandse polder. Ter inspiratie wordt gekeken naar begroeiing zoals in de Hollandse veenweidegebieden; grote delen met gras en typerende oeverbeplanting. Daarnaast is er ruimte om, in samenwerking met Kennisinstituten, te experimenteren met verschillende soorten drijvend groen en drijvende micro-landbouw.

Bouwmaterialen

Alle materialen zijn duurzaam en zullen op geen enkel opzicht negatieve effecten hebben op de omgeving en de natuurwaarden. De ontwikkeling zal juist de ecologische waarden in het gebied versterken.

Het dijklichaam wordt opgebouwd door het samenstellen van een aantal betonnen drijflichamen waarop een dijklichaam wordt opgebouwd. Waar mogelijk wordt er gebruik gemaakt van beton bestaande uit het zand en grind afkomstig uit de Lingemeren, dan wel gemaakt van materialen met een lange technische levensduur. Uiteraard wordt aantoonbaar duurzaam gecertificeerd materiaal gebruikt. De zichtbare zijanten worden afgewerkt met corten staal tot 50 cm onder de waterlijn.

Drijvend zonneveld

Het drijvend zonnepanelenveld zal een omvang van maximaal 6,5 hectare hebben. Het totale wateroppervlakte van het Lingemeer en de nieuwe Blauwe Kampse plas bedraagt circa 100 hectare.

Voor de vorm van het zonneveld wordt gestreefd naar een golvend karakter. Op dit moment is het niet wenselijk om de exacte technische uitwerking van het zonneveld uit te werken, aangezien de technieken snel in ontwikkeling zijn. Na de vergunningverlening zal er een aanbesteding plaatsvinden waarbij het golvende karakter uitgangspunt is.

Drijvend wandelpad, houten loopsteigers en schiereiland

Om het waterkarakter te versterken en om de recreatieve ronde om de plas te kunnen maken worden de drijvende eilanden verbonden met het vaste land middels een drijvend wandelpad en houten loopsteigers. Er wordt een drijvend wandelpad gerealiseerd die de zuidoever via de houten loopsteiger verbindt met de meest zuidelijk drijvende dijk.

Impressie verbinding houten loopsteiger en drijvend wandelpad zuidelijke oever

Vanuit de noordelijke drijvende dijk vervolgt de loopsteiger richting het schiereiland. Dit pad wordt onderbroken door het drijvende trekpontje, waardoor er een opening van 6 meter blijft bestaan waar boten doorheen kunnen varen. Aan de andere kant van het pontje vervolgt het drijvende wandelpad zicht en sluit het via de houten loopsteiger aan op de voormalige Zijveling. De wandelpaden en loopsteigers hebben een breedte van 4 meter.

Trekpuntje en verbinding houten loopsteiger noordelijke oever

Het schiereiland sluit aan op de originele plannen, hierin was ter plaatse ook een gelijksoortige invulling opgenomen. Ter plaatse krijgen de gronden wel een andere vorm dan in de originele plannen om dit beter aan te laten sluiten bij het nieuwe ontwerp. Bovendien ontstaat er meer ruimte voor water zonder afbreuk te doen aan de recreatieve voorzieningen in het gebied.

2.2.3 Landschappelijke inpassing

De invulling van het gebied vormt als geheel een unieke toevoeging voor het landschap waarin ruime aandacht is besteed aan de aansluiting op de omgeving. Het recreatieve karakter van de meren en de ruimte voor natuurwaarden blijft gewaarborgd en wordt zelfs versterkt. Door de constructie van het drijvende zonneveld in combinatie met de drijvende eilanden worden de natuurwaarden in het gebied versterkt (in paragraaf 4.7. wordt hier nader op ingegaan). De beoogde groeninvulling sluit aan op de omgeving en is passend voor het Hollandse karakter, waarin waterbeleving en de dijken met natuur centraal staat.

Het drijvende zonneveld symboliseert een golfbeweging richting de dijken en de drijvende eilanden. Het vormt een uniek onderdeel in de gebiedsinrichting dat het gebied een eigen gezicht geeft. Daarmee vormt het niet alleen een duurzame toevoeging en invulling van onze gezamenlijke maatschappelijke opgave maar ook een versterkend element in de recreatieve belevingswaarde.

De drijvende eilanden en de drijvende ringdijk, evenals het schiereiland, vormen een prettig verblijfsgebied dat opgaat in het waterrijke en groene omliggende landschap. Het geheel leidt tot meer recreatieve diversiteit dan het originele plan en sluit aan bij de ambities in de structuurvisie voor de Lingemeren.

Samenvattend beschikt het project over een aantal kwaliteiten die een meerwaarde leveren voor de (directe) omgeving;

- De combinatie van de verschillende functies recreatie, natuur en zonnevelden zorgen voor een unieke ruimtelijke diversiteit in de Lingemeren.
- Het zonneveld fungeert naast het opwekken van zonne-energie als een 'kunstwerk'.
- Het looppad op de aan te leggen dijk wordt uitgevoerd in de sfeer van een oud-Hollands paadje, hetgeen aansluit bij het historische karakter van de Zijveling.
- Het project draagt bij aan duurzaamheid middels energieopwekking en biedt ruimte voor natuur. Drijvende zonnevelden en eilanden zorgen voor een positief effect op natuurwaarden in het gebied. In paragraaf 4.7 wordt nader ingegaan op natuurwaarden in relatie tot voorliggend project.
- Er worden uitsluitend duurzame materialen gebruikt.

Geconcludeerd kan worden dat project een positieve bijdrage levert aan de verbetering, versterking en ontwikkeling van het imago en de uitstraling van het gebied. Het versterkt de belevingswaarde van de gemeente Buren, als landelijke en cultuurhistorische gemeente, en het recreatieve aanbod.

3 Beleid en regelgeving

3.1 Europees beleid

3.1.1 *Klimaatconferentie Parijs 2015*

In december 2015 zijn (onder auspiciën van de Verenigde Naties) op de eenentwintigste klimaatconferentie in Parijs (COP21) 23 195 landen akkoord gegaan met een nieuw klimaatverdrag dat de uitstoot van broeikasgassen moet terugdringen. De Europese Unie heeft dit verdrag ook mede ondertekend. De doelstellingen uit het akkoord hebben onder meer betrekking op het terugdringen van de voorspelde warmtestijging op aarde, het terugdringen van broeikasgassen en daartoe beschikbare technieken in te zetten.

3.1.2 *RES-directive*

Vanuit Europa verplicht de RES-directive, oftewel de EU-richtlijn Hernieuwbare energie, lidstaten om met duurzame energie aan de slag te gaan. De EU heeft als doel om de uitstoot van broeikasgassen in de EU-landen te verminderen en om andere landen te bewegen om hetzelfde te doen. Eén van de doelstellingen van deze richtlijn is om tegen 2020 het aandeel van duurzame energie, waaronder zonne-energie, te verhogen tot 20% van het totale energieverbruik in de EU. In het, september 2013, ondertekende Energie-akkoord, heeft Nederland zich gecommitteerd aan een toename van het aandeel hernieuwbare energieopwekking naar 14 procent in 2020 en 16 procent in 2023.

3.1.3 *Toetsing Europees beleid*

Voorliggend project voorziet in een drijvend zonneveld dat duurzame energie opwekt. Daarmee draagt het bij aan de doelstelling om het aandeel duurzame energie te verhogen en broeikasgassen terug te dringen. Voor het zonneveld worden vooruitstrevende technieken gebruikt.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) & Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)*

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bepaalt welke kaderstellende uitspraken van het kabinet bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Het gaat onder meer om nationale belangen als Rijkswaagen, Defensie, Natuurnetwerk Nederland (NNN), Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofd-spoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen en Primaire waterkeringen.

Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij het NNN en de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde gekozen voor indirecte doorwerking via

provinciaal medebewind. Ten aanzien van de begrenzing van het NNN is bepaald dat niet het rijk, maar de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Door de nationale belangen vooraf in ruimtelijke plannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Ten aanzien van energieontwikkeling en transitie stelt het SVIR het volgende: Een toekomstbestendige energievoorziening is van vitaal belang voor de Nederlandse economie. Daarin speelt leveringszekerheid van energie (gas, elektriciteit) een cruciale rol. Deze is in Nederland van hoog niveau in vergelijking met andere Europese landen. De komende decennia groeit de vraag naar elektriciteit en gas in Nederland nog gestaag. Het opvangen van deze groei en het handhaven van het huidige hoge niveau van leveringszekerheid vragen om uitbreiding van het productievermogen (waaronder het decentrale vermogen) en de energienetwerken. Daarnaast gaat de integratie van de Europese energiemarkt en de energienetwerken door, waardoor de internationale elektriciteitsverbindingen nog belangrijker worden. Ruimtelijk vertaalt zich dit in een behoefte aan voldoende ruimte voor productie van elektriciteit op land en op zee, evenals voor nieuwe (internationale) hoogspanningsverbindingen.

3.2.2 *Energieakkoord voor duurzame groei*

In 2013 hebben ruim veertig organisaties, waaronder de overheid, werkgevers, vakbeweging, natuur- en milieuorganisaties, andere maatschappelijke organisaties en financiële instellingen zich verbonden aan het Energieakkoord voor duurzame groei. Het energieakkoord sluit aan bij de rijksdoelstelling om in 2020 14% van de opgewekte energie duurzaam moet zijn, in 2016 wordt 16% als doel gesteld. Dit vraagt om het opschalen van hernieuwbare energieopwekking waaronder zonne-energie en het benutten van de ruimte op water.

3.2.3 *Energierapport 2016*

Het Energierapport 2016 stelt het terugdringen, overeenkomstig de Europese doelstellingen, van broeikasgassen centraal. Het energierapport omvat een integrale visie op de toekomstige energievoorziening van Nederland, en stelt drie uitgangspunten voor de transitie naar duurzame energie centraal;

1. Sturen op CO₂-reductie.
2. Verzilveren van de economische kansen die energietransitie biedt.
3. Integreren van energie in het ruimtelijk beleid

Voor een succesvolle energietransitie is de inzet van onder meer bedrijven essentieel. Daarbij dient steeds de afweging te worden gemaakt of duurzame energie-initiatieven passend zijn binnen de omgeving en geen overlast of risico's veroorzaken voor omwonenden.

3.2.4 Ladder voor duurzame verstedelijking

Op 1 oktober 2012 is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' toegevoegd aan het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Op 1 juli 2017 is een wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening in werking getreden, waarbij de Ladder voor duurzame verstedelijking is aangepast. De Ladder is in artikel 3.1.6 Bro vastgelegd en luidt als volgt:

De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Dit lid heeft betrekking op de Ladder voor duurzame verstedelijking. Het doel dat hiermee wordt beoogd is het stimuleren van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en het bewerkstelligen van een goede ruimtelijke ordening, onder meer door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden, het bevorderen van vraaggerichte programmering en het voorkomen van overprogrammering. Met de ladder wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke besluiten nastreeft. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet daarom altijd worden afgewogen en gemotiveerd. Daarbij moet een beschrijving worden gegeven van de behoefte aan de betreffende ontwikkeling. Indien de ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk wordt gemaakt, dient te worden gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied wordt voorzien.

Wat onder stedelijke ontwikkeling wordt verstaan is in het Bro opgenomen. Een stedelijke ontwikkeling is volgens het Bro 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.

3.2.5 Toetsing rijksbeleid

Algemeen

Voorliggend project voorziet in duurzame energieopwekking op water en draagt bij aan de ambities in het SVIR voor de uitbreiding van toekomstbestendige energievoorzieningen. Het project ligt in lijn met de Nederlandse ambities om het aandeel hernieuwbare energie in de vorm van zonne-energie te vergroten. De drijvende zonnevelden zijn een vooruitstrevend project waarbij de ruimte van het oppervlaktewater optimaal wordt benut. Door de drijvende zonnevelden integraal met de drijvende eilanden te ontwikkelen ontstaat er een duurzaam ruimtegebruik met een diversiteit aan functies. Bovendien is er ruimte voor natuurwaarden in water onder de zonnevelden en kan het zonneveld worden beleefd als kunstzinnige invulling.

Er wordt rekening gehouden met het voorkomen van overlast op de omgeving zoals in Hoofdstuk 4 wordt omschreven. De invloed van voorliggend project op de natuurwaarden is onderzocht en wordt in paragraaf 4.7. nader toegelicht.

Toetsing Ladder voor duurzame verstedelijking

De drijvende eilanden, het drijvend zonneveld en de loopsteigers zijn niet aan te merken als stedelijke ontwikkeling.

Aangezien het project niet hoeft te worden aangemerkt als stedelijke ontwikkeling is een toetsing aan de ladder niet benodigd.

Conclusie

Onderhavig project is niet in strijd met het Rijksbeleid.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie en –verordening Gelderland

Op 11 november 2015 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Gelderland gewijzigd vastgesteld. De Omgevingsvisie Gelderland richt zich formeel op de komende tien jaar, maar kijkt ook naar de langere termijn. De provincie heeft in de Omgevingsvisie twee doelen gedefinieerd. Het zijn doelen die de rol en kerntaken van de provincie als middenbestuur benadrukken.

- 1 Een duurzame economische structuurversterking: Het streven is om de concurrentiekracht van Gelderland te vergroten door het duurzaam versterken van de ruimtelijk-economische structuur. De komende jaren zullen minder in het teken staan van denken in termen van 'groei' en meer in termen van 'beheer en ontwikkeling van het bestaande'.
- 2 Het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving. Dit doel betekent vooral:
 - ontwikkelen met kwaliteit, recht doen aan de ruimtelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van de plek; uitgaan van doelen, niet van regels;
 - zorg dragen voor een compact en hoogwaardig stelsel van onderling verbonden natuurgebieden en behoud en versterking van de kwaliteit van het landschap;
 - een robuust en toekomstbestendig water- en bodemsysteem voor alle gebruiksfuncties; bij droogte, hitte en waterovervloed;
 - een gezonde en veilige leefomgeving.

Om deze doelen in beleid te vertalen, hanteert de provincie drie aandachtsgebieden: Dynamisch, Mooi en Divers Gelderland. Ontwikkelingen in Gelderland wil de provincie benaderen vanuit elk van deze drie perspectieven, die elkaar aanvullen:

- Dynamisch: de (ruimtelijk-economische) ontwikkelingen en de geleiding daarvan op provinciaal niveau.
- Mooi: de Gelderse kwaliteiten die bescherming nodig hebben en ruimte voor behoud door ontwikkeling.
- Divers: het herkennen van de regionale verschillen in maatschappelijke vraagstukken en opgaven en het koesteren van de regionale identiteiten.

Duurzame energie

De provincie streeft naar een betrouwbaar, betaalbaar en hernieuwbaar energiesysteem. De doelstelling voor de duurzame energietransitie wordt per regio gespecificeerd, zo ook voor de regio Rivierenland waarin het besluitgebied is gelegen. Binnen de regio wordt onder andere zonne-energie ingezet om de doelen te behalen. Het

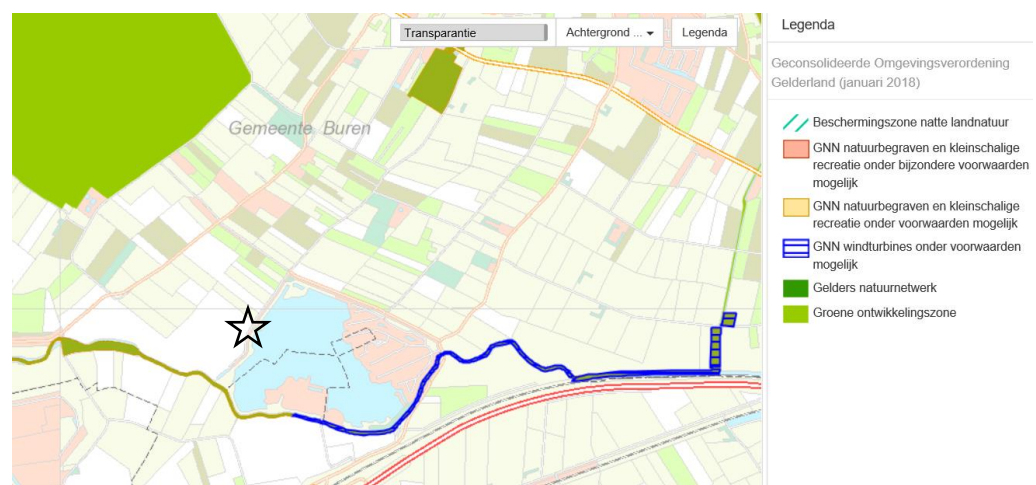
combineren van zonneparken met andere functies heeft de voorkeur. De provincie laat de beoordeling of het zonnepark ruimtelijke passend is over aan gemeenten.

Toetsing

Specifieke aspecten

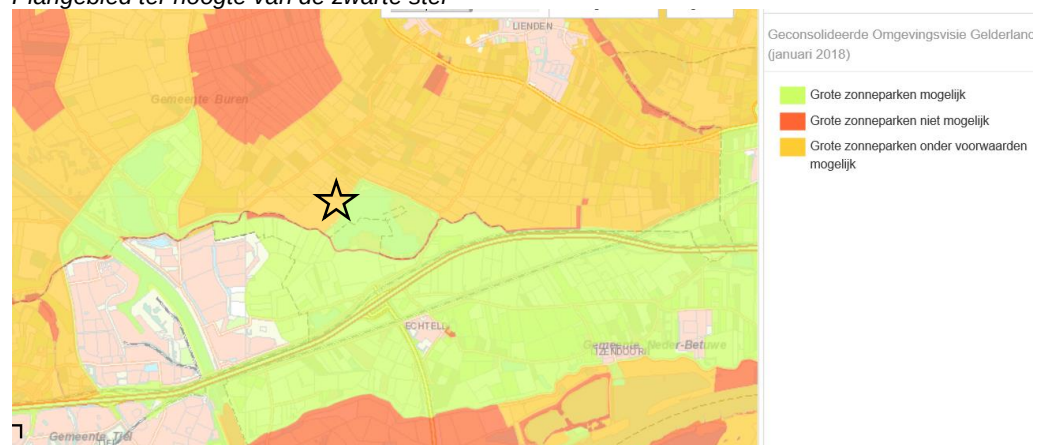
Raadpleging van de digitale versie van de Omgevingsvisie en -verordening wijst uit dat het besluitgebied is aangewezen als, voor de voor dit plan relevante aspecten, 'rivierenland', 'grote zonneparken onder voorwaarden mogelijk', 'nationaal landschap', en 'intrekgebied'. Het plangebied is verder buiten het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO) gelegen.

Onderstaande afbeeldingen toont de ligging van het projectgebied ten opzichte van enkele van de relevante aanduidingen.

Themakaart natuur met ligging plangebied ten opzichte van onder meer GNN en GO

Plangebied ter hoogte van de zwarte ster

Themakaart zonne-energie met ligging plangebied t.o.v. aanduidingen inz. zonneparken.

Plangebied ter hoogte van de zwarte ster

Rivierenland

Het Rivierenland wordt gekenmerkt door:

- groen open gebied, omzoomd door rivieren;
- ruimte voor dynamiek en ontwikkeling, met name vrijetijdseconomie, agribusiness en logistiek;

- balans zoeken tussen koesteren, vernieuwen en benutten.

Voorliggend project draagt bij aan het karakter van het Rivierenlandschap. De herinrichting van het Lingemeer en de toekomstige Blauwe Kampse plas leidt tot een open en groene invulling. De natuurwaarden worden gecombineerd met de recreatieve functie van de drijvende eilanden en het wateroppervlak wordt benut voor het drijvende zonneveld als kunstwerk. Ofwel het combineert natuurwaarden die aansluiten op de omgeving maar geeft daar een unieke innovatieve draai aan.

Zonneparken

Het besluitgebied is aangewezen als gebied waarin grote zonneparken mogelijk zijn onder voorwaarden. De voorwaarden zijn uiteengezet naar de mogelijke invloeden die de zonneparken kunnen hebben op omgevingswaarden. Bij het ontwerp dient rekening te worden gehouden met de specifieke kenmerken van de plek en de omgeving. Er dient aandacht te worden besteed aan de ruimtelijke kwaliteit en het landschappelijk ontwerp. Zonneparken moeten samengaan met de andere functies die zijn voorzien voor het gebied. Daarbij gaat het om natuurbelangen en het nationaal landschap.

Natuurbelangen

Bij onderhavig plan wordt veel aandacht besteed aan een aantrekkelijk ontwerp van het drijvende zonneveld. Zo krijgt het een kunstzinnige uitstraling door de golvende beweging en gaat het integraal op in het nieuwe landschap waarbij het oog houdt voor de specifieke kenmerken van de plek en omgeving. In paragraaf 4.7 wordt aangetoond dat de natuurwaarden worden verbeterd met voorliggend project, hiermee voldoet het aan de voorwaarden van natuurbelang. De invloed op het nationale landschap waaronder het gebied valt wordt hieronder toegelicht.

Nationaal landschap

Het besluitgebied is aangeduid als Nationaal landschap en daaronder in het deelgebied 'Ommerense Veld en Rijswijkse Veld'. Grote open laag gelegen, afgewisseld met kleinschalige oeverwallen, typeren het gebied. De ruimtelijke kwaliteiten zijn samen te vatten als open landschappen afgewisseld met laag groen en water.

Zoals al eerder in deze paragraaf beargumenteerd leidt de ontwikkeling tot een open groen landschap in de meren. De drijvende eilanden en de dijkkring worden ingevuld met gras en lage beplanting die typerend is voor de omgeving. Hiermee is het plan inpasbaar binnen de kenmerken van dit landschap en wordt voldaan aan deze voorwaarden.

Intrekgebied

De provincie streeft ernaar het grondwater als bron voor de drinkwatervoorziening te beschermen. De provincie wil niet dat fossiele energie (aardgas, aardolie, schaliegas of steenkoolgas) gewonnen wordt in de intrekgebieden voor de drinkwatervoorziening. De Omgevingsverordening regelt dan ook dat een ruimtelijke ontwikkeling ter plaatse van een intrekgebied niet mag voorzien in een bestemming die de winning van fossiele energie mogelijk maakt. Het gebied wordt niet gebruikt voor de winning van fossiele energie. Er komen geen waterbelangen in het geding, zie paragraaf 4.8 voor een nadere toelichting.

3.3.2 Gelders Energieakkoord

Het Gelders Energieakkoord (GEA) is een samenwerking tussen meer dan 200 organisaties en instellingen in de provincie Gelderland die het uitvoeringsplan (2016-2019) in praktijk brengen onder het motto 'samen voor ons klimaat'. Het doel is om in 2050 energieneutraal te zijn. Om tot deze doelstellingen te komen wordt er gericht op verschillende thema's die de doelstellingen kunnen behalen. Zonne-energie is één van die thema's. Deze thematafel wordt getrokken door de Vereniging Energie Corporaties Gelderland (VECG). Eén van de hoofdpunten van actie is om grootschalige uitrol van zonne-energie te stimuleren. Zonneparken kunnen een renderend antwoord zijn.

Toetsing

Het drijvende zonneveld levert een duurzame bijdrage aan het nieuwe ruimtegebruik van het projectgebied. Het laat zien dat er mogelijkheden zijn om de ruimte multifunctioneel in te zetten en dat duurzame energiewinning samen kan gaan met andere functies zoals recreatie en natuur. De gewonnen zonne-energie van de zonnevelden draagt naast de lange termijn doelstellingen, op korte termijn ook bij aan duurzaam energiegebruik op de korte termijn. De hele zandwinning die onderdeel is van de gebiedsontwikkeling Lingemeren wordt voorzien van duurzaam opgewekte elektriciteit. Met de realisatie van dit plan gebeurt dit volledig CO² neutraal.

Tegelijkertijd wordt er meer duurzame energie opgewekt dan alleen nodig is voor de bedrijfsvoering. Om deze reden wordt ingezet op participatie met de omgeving en wordt de stroom hiervoor beschikbaar gesteld.

De zonnepanelen hebben en blijven een belangrijke functie vervullen in de landelijke opgave om te komen tot een duurzamere energievoorziening voor nu en de toekomst.

3.3.3 Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik

Het accent van stedelijke ontwikkelingen verschuift van nieuwbouw naar het vitaliseren van bestaande gebieden en gebouwen. Voor een goede afweging van keuzes voor locaties van nieuwe gebouwen staat de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik centraal. Met deze ladder wordt een transparante besluitvorming en een zorgvuldige ruimtelijke afweging nagestreefd. Het gaat om het tijdig afwegen van kansen en mogelijkheden om bestaande gebouwen te benutten bij overwegingen van nieuwe bebouwing. Een goede afweging volgens de ladder vraagt om kennis van de bestaande voorraad. Gekoppeld daaraan zijn er vragen over de opgaven en kwaliteiten in een gebied:

- Past de ontwikkeling bij de doelen in Gelderland? Zo ja:
- Hoe voegt de ontwikkeling extra kwaliteit toe aan een gebied?

Als juridische basis gebruikt de provincie de ladder voor duurzame verstedelijking die het Rijk heeft vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Elke ruimtelijke ontwikkeling dat voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling dienen gemeenten volgens de rijksladder aan de hand van drie stappen de locatiekeuze te motiveren. Deze rijksladder is van provinciaal belang. Aangezien de juridische borging van de ladder al geregeld is in het Bro, heeft de provincie de ladder niet nogmaals opgenomen in de

provinciale omgevingsverordening. De Gelderse ladder is daarentegen wel opgenomen in de Omgevingsvisie en biedt op enkele aspecten een aanvulling op de rijksladder. Eén van de aanvullende speerpunten betreft het prioriteren van hergebruik, transformatie en revitalisering van de bestaande voorraad aan gebouwen boven het benutten van nog open plekken in stedelijk gebied.

Toetsing

Voorliggend plan is in paragraaf 3.2.5. reeds getoetst aan de Rijksladder. Ten aanzien van de Rijksladder geeft de provincie Gelderland met haar Gelderse ladder extra richting op het gebied van duurzaam ruimtegebruik. Daarbij vraagt de provincie om extra aandacht voor het toevoegen van kwaliteit aan de leefomgeving. De provincie acht het van belang dat er een goede match ontstaat tussen de kwaliteiten van het ruimtelijk initiatief en de kwaliteiten van de locatie en het omliggende gebied.

Voorliggend plan betreft geen stedelijke ontwikkeling zoals gesteld in paragraaf 3.2.5. Daarnaast wordt er bijgedragen aan de ruimtelijke kwaliteit zoals in paragraaf 3.3.1. is toegelicht.

3.3.4 Toetsing provinciaal beleid

In de voorgaande paragrafen is het plan getoetst aan elk genoemd beleidsdocument. De slotconclusie is dat het voorgenomen project niet in strijd is met het provinciale beleid.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Buren 2009 -2019

Algemeen

De Structuurvisie Buren 2009 - 2019 (vastgesteld d.d. 27 oktober 2009) gaat in op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente tot 2019. Het doel van deze structuurvisie is enerzijds het aangeven van de kaders waarbinnen ontwikkelingen en projecten kunnen plaatsvinden en anderzijds het communiceren van de ambities van de gemeente aan derden. Met deze structuurvisie wordt tegemoet gekomen aan de wettelijke verplichting te beschikken over een structuurvisie. Ook bevat de structuurvisie een uitvoeringsparagraaf en vormt het hiermee de basis voor kostenverhaal. De structuurvisie vormt voor een belangrijk deel een voortzetting van het bestaande beleid. De structuurvisie Lingemeren betreft een gedeeltelijke uitwerking van de geldende structuurvisie Buren 2009-2019.

Behoud landelijk karakter en rivierenlandschap

De gemeente ziet het landelijke karakter van de gemeente, gelegen in het rivierengebied, als een belangrijke en grote kwaliteit. De bestaande landelijke kwaliteiten, die zich uiten in aspecten als rust, een relatief schoon milieu, ruimte en het relatief gaaf gebleven rivierenlandschap moeten behouden blijven. Ruimtelijke ontwikkelingen moeten de bestaande kwaliteiten ondersteunen. Ontwikkelingen die de bestaande karakteristiek verstoren, zijn niet gewenst.

Algemeen economisch beleid

De gemeente wil de lokale economie ondersteunen. De gemeente mikt om deze reden op het scheppen van een groot aantal banen. De economische basis in het buitengebied moet worden verbreed. De recreatieve/toeristische sector hierbij moet worden ontwikkeld.

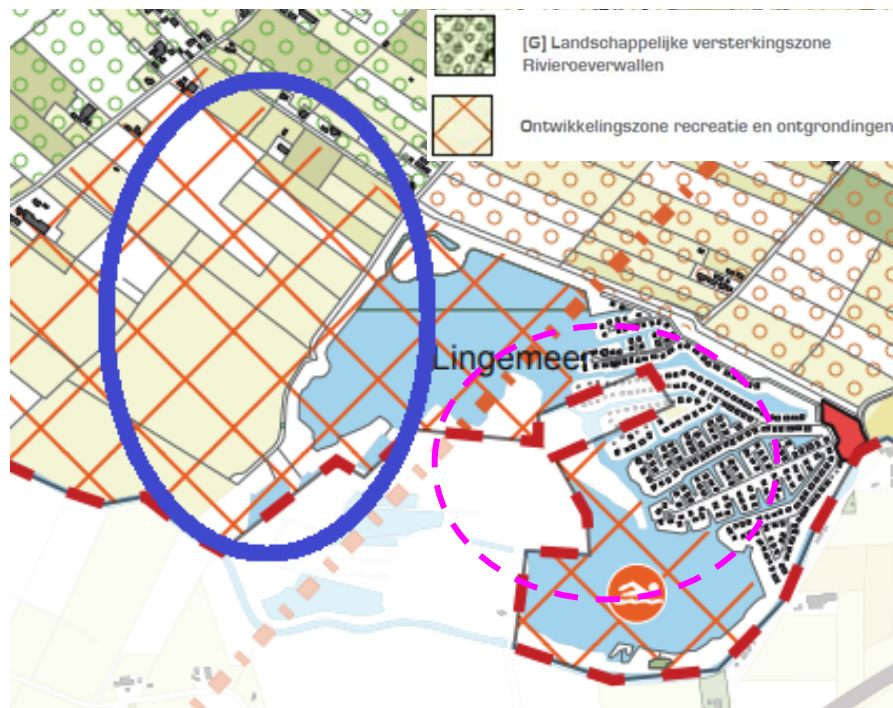
Recreatie en toerisme

De gemeente wil de recreatieve en toeristische sector verder uitbreiden en versterken. De gemeente noemt de ontwikkelingszone recreatie en ontgrondingen Beldert-Lingemeer hierbij specifiek. Hiervan maakt onderhavig projectgebied onderdeel uit.

Het gebied Beldert-Lingemeer, met hierin de voormalige en in uitvoering zijnde ontgrondingen, wordt gekenmerkt door een concentratie aan verblijfsrecreatieterreinen en grootschalige voorzieningen. Het gebied ligt in de directe nabijheid van het stedelijke centrum Tiel. In dit gebied kunnen de verblijfsrecreatieterreinen en grootschalige recreatieve voorzieningen verder worden ontwikkeld. Het gebied is uiterst geschikt voor een verdere ontwikkeling van verblijfsrecreatie en grootschalige recreatievoorzieningen.

Er dient bij de recreatieve ontwikkeling een zonering aangebracht te worden. De zone langs de Linge dient voorbehouden te zijn aan extensieve en rustige vormen van recreatie, terwijl de meer intensieve vormen geconcentreerd kunnen worden aan de goed te ontsluiten noordzijde.

Uit de structuurvisiekaart blijkt dat het projectgebied is gelegen binnen een ontwikkelingszone voor recreatie en ontgrondingen.

Uitsnede uit structuurvisiekaart met globale aanduiding projectgebied (blauwe cirkel)

Toetsing

Voorliggend project vormt een nadere uitwerking van de plannen om het gebied te ontwikkelen met natuur en recreatie. De nieuwe invulling versterkt de recreatieve invulling en de beleving van de natuurwaarden. De drijvende dijken en drijvende eilanden zorgen voor een unieke beleving van het gebied. Deze uitwerking sluit aan bij de gedeeltelijke uitwerking van de structuurvisie Buren 2009-2019, namelijk de structuurvisie Lingemeren.

Daarnaast wordt het wateroppervlak benut met de innovatie ontwikkeling van het drijvende zonneveld. Het drijvende zonneveld zorgt niet alleen voor duurzame energieopwekking, maar draagt door het unieke karakter ook bij aan de belevingswaarde van het gebied. De drijvende eilanden, de loopsteigers en het zonneveld worden als één gezamenlijk project ontwikkeld.

3.4.2 Landschapsontwikkelingsplan gemeente Buren (LOP)

Het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) wordt gezien als een uitwerking van de Structuurvisie Buren 2009-2019. In de structuurvisie is reeds een uitvoerige analyse van allerlei aspecten van het landschap gegeven. Het LOP bouwt op die analyse voort, maar heeft er een uitwerking, detaillering aan toegevoegd die heeft uitgemond in een landschapskundige ontwikkelingsvisie.

Het landschap van de gemeente wordt in het LOP ingedeeld in vier 'varianten'. Onderhavig projectgebied valt hierbij binnen deelgebied 3, 'Maurik's dynamische rivieren-landschap'. Hiervoor geldt het thema 'zoneer en specialiseer'. Dit deelgebied loopt van het Eiland van Maurik naar De Beldert met van noord naar zuid de reeks: (vergraven) uiterwaarden - dijk - oeverwal (met Maurik) - komgebied het Broek en het Hornixveld - ontgrondende oeverwal langs de Linge.

De vier landschapsensembles met elk een eigen motto

Onderhavig besluitgebied valt binnen deelgebied 21 'Van Lingemeer tot De Beldert' op de structuurvisiekaart. De ambities voor dit deelgebied zijn gericht op een recreatief landschap met aandacht voor natuurlijke landschapselementen. Het is van belang dat er een goede overgang is op het landschap in de omgeving. Natuurlijke oevers in combinatie met een recreatieve boulevard genieten de voorkeur. Bij de ontgrondingswerkzaamheden dient de ontwikkeling van het gebied daarmee hand in hand te gaan.

Toetsing

Voorliggend project maakt een inrichting van het gebied mogelijk dat aansluit bij de ambities in het LOP. Immers is K3Delta al sinds de start van de ontgrondingen het gebied aan het ontwikkelen tot recreatieve zone met natuur. Het gebied krijgt in de nieuwe situatie een unieke invulling met veel groen en een open landschap. Daarmee is aansluiting gezocht bij het omliggende landschap. Het drijvende zonneveld vormt een integraal onderdeel van de ontwikkeling en draagt bij aan de recreatieve belevingswaarde door de kunstzinnige vormgeving. De invulling zorgt bovendien voor een eigen gezicht van de Lingemeren.

3.4.3 Toetsing gemeentelijk beleid

De gemeente is bezig met het opstellen van een duurzaamheidsvisie. Onderdeel hiervan betreft Energie. De visie en/of bijpassend beleid is ten tijde van de ontwikkeling van voorliggend plan nog niet vastgelegd. Hier kan het plan dus ook niet aan getoetst worden.

De te verwachten aandachtspunten in dit beleid betreffen; landschappelijke inpassing, ruimtegebruik en participatie.

Met voorliggend plan is veel aandacht besteed aan de landschappelijke inpassing met de inzet van Mothership een ontwerper/kunstproducent. Het zonnepanelenpark staat niet op zichzelf maar is onderdeel van een kunstzinnige uiting in combinatie met een extensieve vorm van recreatie. Het ziet niet enkel op het opwekken van groene energie. Dit maakt het project uniek.

Daarnaast is er sprake van meervoudig ruimtegebruik, namelijk de inzet van een bestaande plas, waardoor de ontwikkeling niet ten koste gaat van schaarse en dure landbouwgrond.

Tot slot wordt er ingezet op participatie. Directe omgeving krijgt de gelegenheid om via crowdfunding een groene investering te doen. Daarnaast wordt er gekeken hoe de groene opgewekte energie van het zonnepark aan omgeving kan worden aangeboden. Hiervoor worden afspraken gemaakt met een energieleverancier.

In de voorgaande sub paragrafen is het plan getoetst aan de gemeentelijke beleidsdocumenten, Structuurvisie Buren 2009-2019, structuurvisie Lingemeren en het LOP. Hieruit blijkt dat het plan passend is binnen het gemeentelijke beleid.

3.5 Conclusie

Gesteld kan worden dat de gewenste ontwikkeling, zoals beschreven in voorliggend bestemmingsplan, past in het beleid op zowel internationaal-, nationaal-, provinciaal-, als gemeentelijk niveau.

4 Haalbaarheid van het project

4.1 Milieueffectrapportage

Inleiding

De milieueffectrapportage (m.e.r.) is een hulpmiddel om bij diverse procedures het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Een m.e.r. is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid over initiatieven en activiteiten van publieke en private partijen die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. De m.e.r. is wettelijk verankerd in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r.

In de bijlage van het Besluit m.e.r. zijn twee onderdelen (C en D) opgenomen. In onderdeel C (hierna: C-lijst) zijn activiteiten genoemd waarbij direct sprake is van een m.e.r.-plicht als bij besluiten de genoemde drempelwaarden worden overschreden. Voor de activiteiten die zijn genoemd in onderdeel D (hierna: D-lijst) geldt dat als de drempelwaarden worden overschreden een m.e.r.-beoordeling dient plaats te vinden. Voor besluiten met een omvang onder de drempelwaarden moet een zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling worden gedaan. Pas na het uitvoeren van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling is duidelijk of er een m.e.r. moet worden doorlopen.

Een vormvrije m.e.r.-beoordeling is nodig voor alle ruimtelijke ontwikkelingen die voorkomen in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r., maar onder de drempelwaarden blijven. Dit heeft voor de goede orde niet alleen betrekking op een bestemmingsplan, maar ook op een omgevingsvergunning voor een buitenplanse afwijking, waar in dit geval sprake is.

Toetsing

Is er sprake van een m.e.r.-activiteit?

Voorliggend plan betreft mogelijk twee onderdelen die als activiteit worden genoemd in het Besluit m.e.r. Voor het bestemmingsplan Buitengebied, Lingemeer 2 is al een Milieueffectrapport gemaakt. Bij onderhavig plan betreft het de (wijziging van de) ontgronding en mogelijk de drijvende zonnevelden. Hierna gaan we op beide zaken in:

- (Wijziging) ontgronding: Onderdeel van onderhavig plan is het beperkt vergroten van de ontgronding (de Zijveling wordt enigszins ingekort). Dit betekent formeel dat sprake is van de activiteit als genoemd in categorie 16.1 van de C- en D-lijst: 'De ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouwminen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem'. De relevante drempelwaarde bij deze categorie is een terreinoppervlakte van 25 hectare of meer in de C-lijst en 12,5 hectare of meer in de D-lijst. Deze drempelwaarde wordt met de omvang van de wijziging van de ontgronding niet overschreden, aangezien deze ca. 4 hectare groot is. Om die reden is in dit geval uitsluitend sprake van een verplichting om een vormvrije m.e.r.-beoordeling uit te voeren.
- Drijvende zonnevelden: De drijvende zonnevelden kunnen worden aangemerkt als een activiteit als genoemd in onderdeel 22.1 van de D-lijst. Deze luidt: 'De op-

richting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water'. De relevante drempelwaarde bij deze categorie is een vermogen van 200 megawatt (thermisch). De vraag is hierbij of een zonneveld onder deze omschrijving valt. Aangezien een activiteit wordt bedoeld waarin de productie van energie en stroom en warm water plaatsvindt waarbij de drempel is uitgedrukt in het thermisch vermogen, kan worden geconcludeerd dat dit niet het geval is.

Concluderend geldt dat uitsluitend de beperkte uitbreiding van de ontgroning moet worden beschouwd als een m.e.r.-activiteit. Formeel is een vormvrije m.e.r.-beoordeling benodigd.

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

De milieueffecten van de uitbreiding van de ontgroning zijn op voorhand zeer beperkt. Het totale oppervlak betreft 40.000 m², dit terwijl de totale ontgroning ca. 600.000 m² betreft. In het kader van het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied, Lingemeer 2' is reeds voor de ontwikkeling als geheel aangetoond dat het plan uitvoerbaar is en dat de milieueffecten op de omgeving beperkt zijn.

Onderhavig plan betreft verder een uitbreiding van de ontgroning binnen de ruimtelijke kaders van de reeds geplande ontgroning. De uitbreiding van de ontgroning vindt niet plaats dichtbij bestaande (hinder-)gevoelige functies.

In deze ruimtelijke onderbouwing worden in de navolgende paragrafen van dit hoofdstuk 4 alle milieu- en ruimtelijke aspecten besproken. Hieruit blijkt eveneens dat onderhavig plan geen negatieve (milieu-)gevolgen heeft voor de omgeving.

Dit gecombineerd met het feit dat de totale uitbreiding van de ontgroning zeer beperkt is, leidt tot de conclusie dat het voorliggende plan niet tot negatieve milieueffecten leidt.

Conclusie

Er is een korte vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd inzake de milieueffecten van onderhavig plan, aangezien de beperkte uitbreiding van de ontgroning strikt genomen moet worden beschouwd als een activiteit in de zin van het Besluit m.e.r. Geconcludeerd is dat het voorliggende plan niet tot negatieve milieueffecten leidt. Er is geen m.e.r.-beoordeling benodigd.

4.2 Geluid

Algemeen

(Spoor-)wegverkeerslawaaï

De Wet geluidhinder regelt de mate waarin geluid bepaalde functies mag belasten. Indien geluidgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wet geluidhinder de verplichting een akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van wegen en spoorwegen. Wonen is een geluidgevoelige functie. De geluidbelasting op woningen mag in principe de 48 dB niet overschrijden. Wegen met een 30 km/u zone zijn formeel uitgezonderd van akoestisch onderzoek.

Industrielawaai

Als sprake is van de realisatie van een functie die geluidoverlast produceert in de nabijheid van woningen moet worden onderzocht of de geluidhinder op deze hindergevoelige functies aanvaardbaar is. Daarbij dient zowel de directe hinder (geluidshinder afkomstig vanaf de locatie van de functie) als indirecte hinder (geluidshinder van verkeer buiten de locatie van en naar de inrichting) te worden beschouwd.

Toetsing

Het zonneveld en de drijvende eilanden zijn niet aan te merken als geluidgevoelige objecten in het kader van de Wet geluidhinder. Toetsing aan de Wgh is daarom niet van toepassing.

In het kader van de eerdere planvorming (zoals besproken in het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied, Lingemeer 2') is reeds aangetoond dat de ontgrondingswerkzaamheden, in combinatie met de daarbij genoemde maatregelen, niet leiden tot een onacceptabele geluidbelasting op de omgeving. Dit zal met onderhavig plan niet wijzigen.

Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de uitvoering van voorliggend plan.

4.3 Bedrijven en milieuzonering

Algemeen

Indien door middel van een plan nieuwe, gevoelige functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond dat een goed leefmilieu mogelijk kan worden gemaakt. Hierbij moet rekening worden gehouden met omliggende functies met een milieuzone. Anderzijds mogen omliggende bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden aangetast door de realisatie van een nieuwe gevoelige functie.

Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies is de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009) als leidraad voor milieuzonering gebruikt.

Toetsing

De onderdelen van het plan (drijvende eilanden en drijvend zonneveld) betreffen geen hindergevoelige dan wel hindergevoelige functies.

In de VNG-lijst zijn geen afstanden opgenomen voor eventuele lichthinder als gevolg van de weerkaatsing van bijvoorbeeld zonnepanelen. De zonnepanelen zullen echter worden uitgevoerd in hoogwaardige materialen. Moderne hoogwaardige zonnepanelen zijn doorgaans voorzien van anti-reflectieglas om lichtweerkaatsing zoveel mogelijk te beperken. Bij de uiteindelijke keuze voor het soort zonnepanelen wordt deze optie meegenomen in de overweging.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat het aspect bedrijven en milieuzonering geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van het plan.

4.4 Externe veiligheid

Algemeen

Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire bronnen (chemische fabriek, lpg-vulpunt) en de mobiele bronnen (route gevaarlijke stoffen). Er wordt onderscheid gemaakt tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Er wordt bij externe veiligheid onderscheid gemaakt in plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het plaatsgebonden risico biedt burgers in hun woonomgeving een minimum beschermingsniveau tegen gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde en voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten.

Toetsing

Bij de beoogde ontwikkelingen worden er geen risicobronnen toegevoegd die van invloed kunnen zijn op de omgeving. Tevens worden er geen kwetsbare objecten toegevoegd.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor het project.

4.5 Luchtkwaliteit

Algemeen

De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet Milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht geworden zijn. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Projecten die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in het NSL in de provincies c.q. regio's waar overschrijdingen plaatsvinden. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt.

Projecten die 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO₂ en PM₁₀ betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

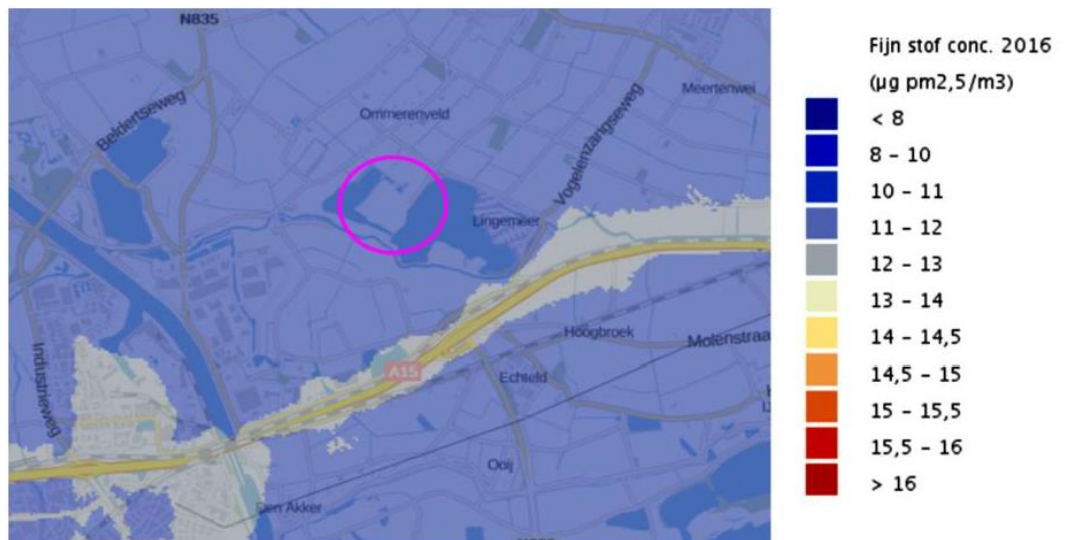
Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is significant is ten opzichte van een etmaal. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval is bij een woning, school of sportterrein.

Gevoelige bestemmingen als scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgtehuizen genieten op grond van de gelijknamige AMvB extra bescherming: Substantiële uitbreiding of nieuwsvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan aan de concentraties luchtvervuilende stoffen die zich onder de grenswaarden bevinden, waardoor geen onacceptabele gezondheidsrisico's optreden.

Toetsing

De invloed van ontgrondingswerkzaamheden op de luchtkwaliteit is reeds beschouwd in het bestemmingsplan 'Buitengebied, Lingemeer 2' en aanvaardbaar geacht. Onderliggend project voorziet in de realisatie van drijvende eilanden met verbindingen en een zonneveld. Drijvende zonnevelden brengen geen emissie met zich mee. Bovendien draagt het zonneveld bij aan duurzame energieopwekking waardoor er minder noodzaak is voor energie die op conventionele wijze wordt opgewekt.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening is hiernaast gekeken naar de blootstelling voor toekomstige bezoekers van het recreatieterrein. Hierbij is de blootstelling aan achtergrondconcentraties van belang. In dit kader zijn de meest actuele luchtkwaliteitskaarten uit de Atlas Leefomgeving bestudeerd. Voor de concentraties PM_{2,5} dateeren de meest recent beschikbare gegevens uit 2016. Hieronder is de luchtkwaliteit weergegeven voor het projectgebied.

Concentraties $\text{PM}_{2,5}$ met globale aanduiding projectgebied (bron: Atlas Leefomgeving, bewerking: SAB)

Concentraties PM_{10} met globale aanduiding projectgebied (bron: Atlas Leefomgeving, bewerking: SAB)

Concentraties NO₂ met globale aanduiding projectgebied (bron: Atlas Leefomgeving, bewerking: SAB)

Uit voorgaande blijkt dat de achtergrondconcentraties ter plaatse relatief laag zijn: die van stikstofdioxide (NO₂) bedraagt 16-18 µg/m³, terwijl de grenswaarde 40 µg/m³ bedraagt. Wat betreft fijnstof (PM₁₀) is de achtergrondwaarde 19-20 µg/m³, terwijl de grenswaarde 40 µg/m³ bedraagt. Wat betreft zeer fijnstof (PM_{2,5}) ten slotte is de achtergrondwaarde 12-13 µg/m³, terwijl de grenswaarde 25 µg/m³ bedraagt. Hiermee is aangetoond dat er geen sprake is van (dreigende) grenswaardeoverschrijdingen. De blootstelling aan luchtverontreiniging is hierdoor beperkt en leidt niet tot onaanvaardbare gezondheidsrisico's. Vanuit zowel De Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening vormt het plan op het gebied van luchtkwaliteit geen belemmering.

Er kan worden geconcludeerd dat het project aanvaardbaar is vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggend project.

4.6 Bodem

Algemeen

Voordat een omgevingsvergunning kan worden verleend voor de toevoeging van functies waar langdurig of frequent mensen verblijven, moet aangetoond zijn dat de bodem en het grondwater geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

Toetsing

In het kader van de reeds bestaande ontgrondingswerkzaamheden is er ten behoeve van het bestemmingsplan 'Buitengebied, Lingemeer 2' reeds aangetoond dat de ontgrondingen niet leiden tot onaanvaardbare invloeden op de bodemkwaliteit. Ook is reeds aangetoond dat de bodemkwaliteit voldoende is om de te ontgraven grond bruikbaar te laten zijn voor de diverse beoogde functies.

Bij voorliggend project worden drijvende eilanden en een drijvend zonneveld aangelegd die geen invloed hebben op de bodemkwaliteit.

Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

4.7 Natuur

Algemeen

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en rond het besluitgebied. Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming zijn de Wet natuurbescherming en provinciale verordeningen van toepassing. De provincies beschermen via de provinciale verordening waardevolle natuurgebieden zoals het Natuurnetwerk Nederland, weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied. Daarnaast kunnen natuurgebieden of andere gebieden die essentieel zijn voor het behoud van bepaalde flora en fauna, aangewezen worden als Europees vogelrichtlijn- en/of habitatrichtlijngebied (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Ook de bescherming van individuele plant- en diersoorten is geregeld in deze wet.

Toetsing

In maart 2018 is onderzoek¹ uitgevoerd naar de ecologische consequenties van de voorgenomen wijziging. De volledige rapportage is te vinden in de bijlagen van deze onderbouwing.

Het vervangen van het zuidelijk deel van de in het oorspronkelijke inrichtingsplan voorziene schiereiland Zijveling tussen de Blauwe Kampse plas en het Lingemeer voor enkele kunstmatige drijvende eilanden heeft per saldo een positief effect op de natuurwaarden in het gebied. Het schiereiland dat was voorzien heeft momenteel een beperkte ecologische waarde.

De oeverzones zijn geschikt als leefgebied voor verschillende soorten watervogels. Deze kunnen echter ook elders langs de oevers van de Lingemeren pleisteren, rusten en foerageren. In het oorspronkelijke inrichtingsplan had het schiereiland met name een recreatieve functie (wandelmoot), waarbij het schiereiland wel een groene invulling zou krijgen. Er was onder meer voorzien in de aanplant van bomen en struweel in de vorm van solitaire beplanting (schietwilg, populier en zilveraabel) en enkele boschages (0,4 ha wilgen- en populierenbosjes en 1,2 ha elzenbroekbos). Deze bosjes zijn vooral voor (zang)vogels van betekenis. In het nieuwe ontwerp met drijvende eilanden komt dit bos grotendeels te vervallen. Langs de zuidoever van de Blauwe Kampse plas worden echter nog altijd op verschillende plekken boschages aangeplant, waaronder meer aaneengesloten wilgen- en populierenbosjes en elzenbroekbos.

¹ Ecologische beoordeling drijvende eilanden. 16 maart 2018. Sweco.

Er blijft dus veel boshabitat aanwezig als broedplaats voor zang- en roofvogels langs de oevers van de plassen. De in het oorspronkelijke ontwerp opgenomen opgespoten eilandjes zouden flauwe taluds krijgen daarmee dus ondiepe zones met waterplanten en zandige/slikkige oevers. Dit vormt met name voor vissen (paai- en schuilgelegenheid) en watervogels en steltlopers geschikt leefgebied. Dit vervalt bij de drijvende eilanden. Er blijven langs beide plassen echter veel flauwe en zandige oevertaluds aanwezig. De drijvende eilanden bieden bovendien ook voor vissen een ideale leefomgeving. Onder water zijn immers verticale wanden voorzien die snel begroeid zullen raken met waterplanten en zo voedsel, schuil- en paaiplaatsen voor vissen vormen.

De kunstmatig aangelegde eilanden krijgen deels een natuurbestemming, waarbij onder meer riet- en moerasnatuur en broedgebied voor grondbroeders wordt gecreëerd. Hiervan kunnen diverse soorten riet- en moerasvogels zoals kleine karekiet, rietzanger, blauwborst, rietgors, watersnip en baardmannetje, amfibieën en grondbroeders zoals meeuwen, visdief en andere sterns profiteren. Met name voor riet- en moerasvogels en amfibieën geldt dat er in de huidige situatie en in het oorspronkelijke inrichtingsplan weinig ruimte was voor leefgebied voor deze soorten. Het voordeel van het creëren van leefgebied voor riet- en moerasvogels op drijvende eilanden is dat deze minder goed toegankelijk zijn voor mensen en roofdieren zoals de vos, waardoor ze hier meer rust kunnen vinden dan langs de oevers van de plassen. De eilanden bieden ook vissen een ideale leefomgeving in de vorm van voedsel, schuil- en paaiplaatsen. Daarnaast wordt er een flauwe oeverzone aan de zuidkant van de plas gerealiseerd. Hiermee voorziet het voorliggend plan in een nieuwe oeverzone aan de zuidkant van de plas.

Geconcludeerd wordt dat het vervangen van een deel van het schiereiland Zijveling en de opgespoten eilanden uit het oorspronkelijke ontwerp door enkele kunstig aangelegde drijvende en grotendeels voor natuur ingerichte eilanden en het toevoegen van extra flauwe oeverzones aan de zuidkant van de plas per saldo tot een positief effect op de biodiversiteit in het gebied leiden. Vanuit dat oogpunt is het aanleggen van de drijvende eilanden derhalve aan te bevelen.

Conclusie

Met inachtneming van de onderzoeksresultaten uit de ecologische beoordeling vormt het aspect flora en fauna geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig project.

4.8 Water

Rijksbeleid

Nationaal Waterplan

In december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Het Nationaal Waterplan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen.

Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Gelderland

Op 9 juli 2014 is Omgevingsvisie Gelderland vastgesteld. De omgevingsvisie vervangt de huidige omgevingsplannen zoals de Structuurvisie, het Gelders Milieuplan en het Waterplan Gelderland 2010-2015. De Omgevingsvisie richt zich formeel op de komende tien jaar, maar wil ook een doorkijk bieden aan Gelderland op een langere termijn.

In de omgevingsvisie wordt de ambitie en de rol van de provincie voor het aspect water aangegeven. De provincie stuurt op een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem. Dit bestaat uit bodem en ondergrond, grond- en oppervlaktewater. Een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem helpt mee aan een optimale en duurzame driedimensionale inrichting van Gelderland.

Een systeem is veerkrachtig als het onder normale omstandigheden alle functies goed kan uitvoeren, (tijdelijke) over- en onderbelasting goed op kan vangen zonder dat maatschappelijke overlast of ecologische schade optreedt en hiervan snel kan herstellen zonder blijvende negatieve effecten. Een systeem is duurzaam als het ook in de toekomst kan blijven functioneren en in stand kan worden gehouden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Om de veerkracht van het water- en bodemsysteem te vergroten is het belangrijk om meer ruimte te maken voor beken, te zorgen voor stedelijk waterbeheer en voor goed bodembeheer. Dat betekent bijvoorbeeld dat de bodem zodanig wordt beheerd en gebruikt dat de bodem meer water kan opnemen in perioden van regen en dus ook weer water kan afgeven in perioden van droogte. Zowel bewoonde gebieden, natuurgebieden als landbouwgronden zullen hieraan een bijdrage moeten leveren.

Daarnaast is het van belang om ervoor te zorgen dat het water- en bodemsysteem duurzaam is en ook in de toekomst kan blijven functioneren tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. De provincie streeft naar een duurzaam gebruik van de ondergrond. Zij zoekt naar een balans tussen het benutten van de kansen die de ondergrond biedt en het behouden van de waarde van de ondergrond voor toekomstige generaties. Doel is te komen tot een integrale, efficiënte en duurzame benutting zonder onomkeerbare gevolgen voor de ondergrond. Dit betekent dat de provincie moet afwegen wat op een bepaalde plek in de ondergrond of bovengronds wel of niet mag.

Algemene afweging

De oorspronkelijke inrichtingsplannen zijn in relatie tot het aspect nader onderzocht en toegelicht in het geldende bestemmingsplan. Daarin is destijds aangetoond dat de plannen niet tot belemmeringen zouden leiden op het gebied van waterbelangen en geen negatieve invloed op de waterhuishouding hebben. Daar kan aan toegevoegd worden dat de plannen in algemene zin zelfs een positief effect op de waterhuishouding hebben gezien de vergroting van het oppervlaktewater en de vergroting van de waterbergende capaciteit van het gebied.

Bij onderhavig plan gelden nog steeds de volgende conclusies. Het oppervlaktewater wordt zelfs nog verder vergroot en de drijvende elementen hebben geen invloed op de waterhuishouding. Ook vinden geen activiteiten plaats die mogelijk schadelijk zijn voor de waterkwaliteit.

Watertoets

In september 2018 is er een digitale watertoets doorlopen. De onderdelen die relevant zijn worden hieronder puntsgewijs behandeld.

- Veiligheid: In het plangebied is geen kern- en beschermingszone van een waterkering gelegen.
- Waterberging: Met voorliggend project neemt het oppervlaktewater toe. Daardoor worden er geen problemen verwacht voor de waterberging en draagt het project juist bij aan een toename daarvan.
- Watergangen: In het besluitgebied ligt een A-watergang waarvoor een beschermingszone geldt. Daarnaast bevindt het besluitgebied zich in een beschermingszone van een B-watergang. Indien er in deze zones werkzaamheden worden uitgevoerd zijn deze vergunnings- dan wel meldingsplichtig. De voorgenomen ontwikkeling vergroot het oppervlaktewater, er worden geen watergangen gedempt.
- Waterkwaliteit: Bij nieuwbouw dient er te worden voorzien in een gescheiden rioleeringssysteem tot aan de erfgrens. Hemelwater dient gescheiden te worden afgevoerd van het verharde oppervlak en bij voorkeur niet in direct oppervlaktewater om waterverontreiniging te voorkomen. De drijvende eilanden en het drijvende zonneveld vormen geen dreiging voor de waterkwaliteit. Er worden duurzame materialen gebruikt die de waterkwaliteit en de natuurwaarden daarin niet negatief beïnvloeden.

De wijzigingen als gevolg van dit project worden besproken met het waterschap alvorens de werkzaamheden in gang worden gezet.

Conclusie

Voorliggend project is nader besproken met het waterschap het waterschap heeft positief geadviseerd.

In de volgende paragraaf wordt nader ingegaan op het onderzoek naar golfhoogten en oeverstabiliteit.

4.9 Golfhoogteberekening

Algemeen

Onderhavig plan leidt tot een beperkte vergroting van de te realiseren ontgrondingsplas. Tegelijkertijd worden met onderhavig plan drijvende elementen in deze plas geplaatst. Beide kunnen invloed hebben in de golfslag die optreedt in de plas.

Toetsing

Om te onderzoeken welke invloed onderhavig plan kan hebben op de golfhoogte in het oppervlaktewater en specifiek wat dit betekent voor de bestaande woningen in de

wijk direct aan het Lingemeer, is er in juni 2018 een onderzoek² uitgevoerd. Ten behoeve van het originele plan is ook een golfhoogte berekening uitgevoerd maar gezien de wijzigingen die voorliggend project voorzien, in plaats van schiereilanden drijvende eilanden, is er opnieuw een berekening uitgevoerd. De golfhoogte is afhankelijk van de strijklengte (de lengte boven het water waarover een golf zich kan ontwikkelen), de diepte van het oppervlaktewater en de windsnelheid.

Er is onderzocht wat de maximale golfhoogte zal bedragen wanneer de drijvende eilanden wel of niet als golfbrekende constructie wordt uitgevoerd. De golfhoogte bedraagt 7 centimeter minder bij een golfbrekende constructie; 62 cm t.o.v. 69 centimeter.

Ten behoeve van de originele plannen is destijds ook een golfhoogte onderzoek uitgevoerd. Daarin werd geconcludeerd dat de ontwikkelingen niet leiden tot een onacceptabele toename van golfhoogten. Ten opzichte van de toen berekende golfhoogten neemt de golfhoogte ongeveer met 10-20% af. Dit wordt veroorzaakt doordat in de eerdere berekening niet is uitgegaan van een effectieve strijklengte, die noodzakelijk is voor de juiste berekening.

De effecten van de verankering binnen de plas zijn te verwaarlozen. De plas heeft een grote oppervlakte, waardoor de verankering geen hydrologische effecten met zich mee brengt.

Conclusie

Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat de golfhoogten acceptabel zijn voor de omgeving en dit aspect geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van voorliggend project.

4.10 Oeverstabiliteit

Algemeen

Onderhavig plan betreft een beperkte uitbreiding van de ontgronding. Hierbij is de veiligheid van de te creëren taluds een onderwerp van aandacht. Een instabiel talud kan oeverinscharing en bijbehorende schade tot gevolg hebben. Onder een oeverinscharing wordt hier verstaan het onbeheerst onder water verdwijnen van een deel van de oever. De CUR 113 (Oeverstabiliteit bij zandwinputten) regelt de veiligheid van de taluds bij ontgrondingen en geeft een uniform toetsingskader voor zandwinningen en beschrijft de 'best practice'.

Toetsing

In 2012 is er ten behoeve van de uitbreiding van de zandwinning in de Blauwe Kampse plas onderzoek³ uitgevoerd naar de invloed daarvan op de oeverstabiliteit. De volledige rapportage is te vinden in de bijlagen. Naar aanleiding van de toen beoordeelde situatie en scenario's zijn er adviespunten aangedragen om stabiele oevers te kunnen garanderen. Deze adviezen zijn onder meer gericht op de plaatsing van de

² Notitie golfhoogte berekening ter hoogte van wijk de Lingemeren als gevolg van drijvende eilanden. Projectnummer: 362321. 11-06-2018. Sweco.

³ Stabiliteitsanalyse betreffende uitbreiding zandwinput Lingemeer te Echteld, Fugro, 30 oktober 2012

zuigbuis voor de zandwinning en het aanvullen van gronden na zandwinning. Op basis van de aanbevelingen heeft K3Delta maatregelen genomen om de zandwinning ter plaatse van de Blauwe Kampse plas verantwoord te laten verlopen. De gronden waarvoor deze werkzaamheden nog in uitvoering zijn worden eveneens kundig aangepakt.

Conclusie

Het aspect oeverstabiliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van het project.

4.11 Archeologie

Algemeen

Door ondertekening van het verdrag van Malta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van het cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Monumentenwet 1988 is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Toetsing

Ten behoeve van de plannen zoals omschreven in het geldende bestemmingsplan zijn de afgelopen jaren 2009-2018,, zowel voor de ontgrondingen alsook de herinrichting van De Zijveling, is divers archeologisch onderzoeken uitgevoerd.

Uit de onderzoeken bleek dat er twee archeologische vindplaatsen waren aangetroffen. Voor de overige delen werden er, met uitsluiting van de nog te onderzoeken gronden, geen archeologische waarden verwacht. Om de mogelijke archeologische gronden te beschermen is er destijds een archeologische dubbelbestemming opgenomen. De vervolgonderzoeken zijn in 2018 uitgevoerd.

Bijlage 3 Locatie onderzoeksgebied opgraving vindplaats 2

Onderzoeksgebied opgraving vervolgonderzoek (Bron: Sweco)

De archeologische dubbelbestemming is inmiddels niet meer van toepassing. K3 Delta heeft ook in dit gebied archeologisch onderzoek uit laten voeren, zie figuur hierboven, en dit hele gebied is vrijgesteld. Hiernaast dient te worden gesteld dat op basis van de bestaande vergunning(en), ontgronding van het betreffende terrein reeds mogelijk is. Onderhavig plan vormt geen wezenlijke wijziging van deze reeds vergunde ontgronding.

Conclusie

Binnen onderhavig plangebied zijn alle relevante percelen inmiddels archeologisch onderzoek. Archeologie vormt derhalve geen belemmering voor de uitvoer van de aanleg van het drijvende zonneveld. Dit is afgestemd met de regioarcheoloog van Rivierenland, deskundige namens bevoegd gezag gemeente Buren.

4.12 Cultuurhistorie

Algemeen

Door de wijziging van artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen. Dat betekent dat gemeenten een analyse moeten verrichten van de cultuurhistorische waarden in de ontwikkelingslocatie en moeten aangeven welke conclusies ze daar aan verbinden en op welke wijze ze deze waarden borgen in het bestemmingsplan.

Toetsing

Ten opzichte van de voor cultuurhistorie-beoordeelde situatie zoals toegelicht in het bestemmingsplan 'Buitengebied, Lingemeer 2' leidt voorliggend project tot beperkte veranderingen.

Bij voorliggend plan wordt de Zijveling voor een groter deel verwijderd. Dit is mogelijk van belang aangezien uit de eerdere beoordelingen is gebleken dat de Zijveling een zekere cultuurhistorische waarde heeft. Deze weg is hierbij gekarakteriseerd als een voormalige achterkade (de Ommerenseveldseweg was daarbij de ontginningskade). De Zijveling wordt verder gekenschetst als een historische weg met een parallelle wetering. Laanbeplanting accentueert deze lijn.

Voorliggend plan vervangt de gronden van de Zijveling en de gronden daar direct naast aan beide zijden door loopstijgers en drijvende eilanden. De historische lijn in het landschap blijft daarbij behouden. Ook wordt met de drijvende dijk gerefereerd aan de historische functie als achterkade. De lijn blijft gepaard gaan met laanbeplanting op de dijk en de drijvende eilanden. Hiermee worden de geconstateerde cultuurhistorische waardevolle elementen dus geïncorporeerd in voorliggend project en geeft deze daar een unieke eigentijdse draai aan.

Conclusie

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

4.13 Verkeer en parkeren

Algemeen en toetsing

Voor de originele plannen is destijds bevonden dat er geen verkeersproblemen optreden als gevolg van het werkverkeer voor zowel de ontgrondingen als de herinrichting. Het tijdelijke werkverkeer kan worden opgenomen in het bestaande verkeersbeeld en de omliggende infrastructuur en dit geldt ook voor het verkeer dat wordt opgeroepen bij de eindinrichting met natuur en recreatie.

De ontwikkelingen die voorliggend project mogelijk maakt, leiden naar verwachting eveneens niet tot verkeersproblemen. Het zonneveld trekt geen verkeer aan en de nieuwe invulling blijft nog altijd een recreatieve invulling die vergelijkbaar is met de originele plannen. Er wordt uitsluitend natuur, groen en extensieve recreatie gerealiseerd. Deze leiden tot een beperkte parkeervraag. Voor zover er sprake is van een toename van de parkeervraag kan dit naar verwachting zonder belemmeringen in de (recreatieve) omgeving worden opgevangen. Er worden geen parkeerproblemen verwacht.

Conclusie

Het aspect verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggend project.

4.14 Duurzaamheid

Met het nieuwe inrichting inclusief zonnepanelen, pleit K3Delta voor een verantwoorde en toekomstbestendige inrichting van het landschap. Het zonneveld draagt bij aan duurzame energieopwekking en een reductie van broeikasgassen door de verminderde noodzaak van niet-duurzaam opgewekte energie. Het voorziet in duurzame energie voor de omgeving en voor de sorteerinstallatie zodat deze energieneutraal wordt voor de ontgrondingswerkzaamheden.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

Voorliggend plan is een initiatief van K3Delta. De kosten voor de realisatie van het plan alsmede de kosten voor de herzieningsprocedure komen geheel voor rekening van de initiatiefnemer.

De economische uitvoerbaarheid wordt hiermee geacht te zijn aangetoond.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 *Zienswijzen*

Het ontwerpbesluit zal 6 weken ter visie worden gelegd. In deze paragraaf, of in een separate bijlage, worden te zijner tijd de resultaten van de procedure opgenomen.